

"Made in Azerbaijan" - tələbat artır, sifariş çoxalır

Azərbaycan brendinin dünyada şöhrəti artıqca ixrac coğrafiyası daha da genişlənir

Azərbaycanda uğurla reallaşdırılan iqtisadi islahatların prioritetlərindən biri ixracın genişləndirilməsi, "Made in Azerbaijan" brendi altında qeyri-neft məhsullarının istehsalının və ixracının təşviqidir. Artıq demək olar ki, Azərbaycan brendi dünyada şöhrət qazanır və ixrac coğrafiyası hər keçən gün daha da genişlənir. Xarici ölkələrə təşkil edilən ixrac missiyalarının uğurlu fəaliyyəti sayəsində həm tərəfdaşların sayı, həm də ixrac edilən məhsulların həcmi, çeşidi də çoxalır. Azərbaycanın xaricdəki ticarət evlərinin sayı getdikcə artır.

Azərbaycanın MDB məkanında ən böyük ticarət tərəfdaşı Rusiyadır

Bu ilin son səkkiz ayında Azərbaycan məhsullarının xarici bazarlarda təşviqinin daha da gücləndirilməsi üçün atılan praktik addımlara nəzər yetirsək, aydın şəkildə görürük ki, bu tədbirlər artıq öz müsbət nəticəsini verməkdədir. Məsələn, 8 ayda Azərbaycandan MDB ölkələrinə 682 milyon 850 min dollar dəyərində məhsul ixrac edilmişdir. MDB ölkələrindən Azərbaycana idxal olunan məhsulun dəyəri isə 1 milyard 710 milyon 601 min dollar olub.

MDB ölkələri içərisində Azərbaycanın ən böyük ticarət tərəfdaşı Rusiyadır. İki ölkə arasında qarşılıqlı investisiya qoyuluşları və birgə layihələr həyata keçirilir. Azərbaycan tərəfindən Rusiya iqtisadiyyatına 1 milyard dollardan çox sərmayə qoyulub, Rusiya isə Azərbaycana iqtisadiyyatına 4 milyard dollardan artıq investisiya yatırır. Azərbaycanda Rusiya kapitalı 700-dən çox şirkət fəaliyyət göstərir.

Görülən işlərin nəticəsi olaraq, 2017-ci ildə Rusiyaya meyvə ixracı 20,9 faiz, tərəvəz ixracı isə 58,4 faiz artıb. Bu il də artım meylində davam edir. Belə ki, 2018-ci ilin birinci yarısında

sında meyvə ixracında 70,6 faiz, tərəvəz ixracında isə 10,3 faiz artım nail olub.

Azərbaycanla Rusiya arasında ticarət, investisiya, sənaye, energetika, aqrar, nəqliyyat və tranzit daşıma, səhiyyə, gömrük, bankçılıq, idman, turizm və digər sahələrdə geniş əməkdaşlıq həyata keçirilir.

Azərbaycanın xaricdə ilk ticarət nümayəndəliyinin məhz Rusiya Federasiyasında yaradılması iki ölkənin iqtisadi-ticarət əlaqələrinin izi-şafına verilən önəm göstəricisidir. Bu ilin may ayında Həştərxanda Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə açılmış Azərbaycan İş Mərkəzi iqtisadi əlaqələrin genişlənməsində xüsusi əhəmiyyətə malikdir. 2018-ci ilin sonuna qədər İş Mərkəzində şərab və çay evləri fəaliyyətə başlayacaq. Bu il həmçinin Rusiyanın Yekaterinburq şəhərində Azərbaycan Ticarət Evinin, Moskva və Sankt-Peterburq şəhərlərində isə Azərbaycan şərab evlərinin açılması planlaşdırılır.

Avropa İttifaqı ölkələri - 8 aya 7 milyard dollarlıq ixrac

Bu ilin 8 ayında Azərbaycandan Avropa İttifaqı (Aİ) ölkələrinə 7 milyard 57 milyon 446 min dollar dəyərində məhsul ixrac edilmişdir. Bu isə ötən ilin analoji dövrünə nisbətən 3 mil-

yard 876 milyon 738 min dollar çoxdur. Bu müddət ərzində Aİ ölkələrindən Azərbaycana idxal olunan məhsulun dəyəri isə 1 milyard 529 milyon 91 min dollar olub. Göründüyü kimi, ixrac idxalı 6 milyard dollar həcmində üstələyir.

Sentyabrın 18-də Biləsuvar rayonunun Zəhmətabad-Beydili-Xırmandalı-Əliabad avtomobil yolunun açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev məhz bu məsələyə toxunaraq qeyd etmişdi ki, şəkkiz ayın yekunları çox müsbətdir. Ölkədə ixrac əhəmiyyəti dərəcədə artır və ixrac idxalı təqribən ən azı, 5 milyard dollar səviyyəsində üstələyir. Bütün bunlar isə Azərbaycanın dünya miqyasında özünü ən yüksək səviyyədə təqdim etdiyinin göstəricisidir.

Avropada "Made in Azerbaijan" brendi ən çox İtaliyada tanınır

Bu ilin səkkiz ayında Aİ ölkələrinə ixrac siyahısında ilk sırada İtaliya dayanıb. Sonra Türkiyə və İsrail qərarlaşıb. İtaliyaya ixrac 3 milyard 573 milyon 120 min dollar, Türkiyəyə 1 milyard 83 milyon 358 min dollar, İsrailə isə 862 milyon 233 min dollar təşkil edib.

Xatırladaq ki, Avropa İttifaqı ölkələri sırasında İtaliya Azərbaycanın ən böyük ticarət tərəfdaşdır. Keçən il iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi 4,7 milyard dollardan çox olub. Bu da Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsinin 20,91 faizinə bərabərdir. Ötən il ərzində ölkəmizdən İtaliyaya 4,4 milyard dollar dəyərində ixrac həyata keçirilib. İtaliyadan Azərbaycana idxal olunmuş məhsulların dəyəri isə 318 milyon dollar olub.

Bu göstəricilərə görə, İtaliya Azərbaycanın ən böyük ticarət tərəfdaşı, ən böyük ixrac məntəqəsi və yeddinci böyük təchizatçısı (Rusiya, ABŞ, Türkiyə, Çin, Ukrayna və Almaniya) kimi qərarlaşıb. İki ölkə arasında energetika sahəsində işbirliyi çox uğurla inkişaf edir. Hazırda ölkəmizdə 50-dən çox İtaliya şirkəti sənaye, tikinti, sığorta, nəqliyyat sahələrində fəaliyyət göstərir.

Ən çox ticarət dövriyyəsi - İtaliya, Türkiyə, Rusiya

Azərbaycanla ticarət dövriyyəsinin əsas ölkələrin siyahısında ilk üçlükdə İtaliya, Türkiyə və Rusiya yer alıb. İtaliya ilə ticarət dövriyyəsi 3 milyard 791 milyon 328 min dollar, Türkiyə ilə 2 milyard 85 milyon 896 min dollar, Rusiya ilə isə 1 milyard 477 milyon dollar olub.

Son statistikaya əsasən 8 ayda Azərbaycanda ticarət əməliyyatlarının həcmi ümumilikdə 19 milyard 743 milyon 395 min dollar olub. Yanvar-avqust aylarında Azərbaycan 315 milyon dollar dəyərində 340,9 milyon ton meyvə-tərəvəz ixrac edib. Eyni dövrdə ölkəyə 103,1 milyon dollarlıq 187,2 milyon ton meyvə-tərəvəz idxal olub.

Bundan başqa, göstərilən müddətdə Azərbaycandan 130 min 166 ton kimya sənayesi məhsulları ixrac edilmişdir. Bu məhsulların dəyəri isə 46 milyon 270 min dollar olub.

ABŞ Azərbaycan iqtisadiyyatına 13 milyard dollardan çox investisiya yatırır

İxrac coğrafiyasını genişləndirən Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşları sırasında Amerika Birləşmiş Ştatları da xüsusi yer tutur. Sentyabrın 8-də iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev ABŞ dövlət katibinin iqtisadiyyat və biznes məsələləri üzrə köməkçisinin birinci müavini Brayn Makfiterlə görüşdə səslənən fikirlərə əsasən dəyərlər ki, Azərbaycanla ABŞ arasında iqtisadi, enerji, nəqliyyat, təhsil, kənd təsərrüfatı, təhlükəsizlik, terrorizmə mübarizə və s. sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirilir.

Hazırda Azərbaycanda sənaye, tikinti, rabitə, bank və s. sahələrdə 240 ABŞ şirkəti fəaliyyət göstərir. 2018-ci ilin yanvar-iyun aylarında iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi 476,1 milyon dollar təşkil edib. İndiyədək ABŞ tərəfindən Azərbaycana iqtisadiyyatına 13 milyard dollardan çox investisiya qoyulub ki, bunun da 1 milyard dollardan çoxu qeyri-neft sektoruna yönəldilib.

ABŞ-in Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) ölkəmizdə bir sıra layihələrin icrasına 350 milyon dollar vəsait ayırır. Amerika Ticarət Palatası ilə uğurlu əməkdaşlıq çərçivəsində iki ölkənin iş adamları arasında keçirilən görüşlər iqtisadi sahədə ikitərəfli əlaqələrin inkişafına töhfə verir.

Ardı 2-ci səh.

Azərbaycan-Çexiya ikitərəfli münasibətləri Azərbaycan-Avropa İttifaqı və Azərbaycan-NATO əməkdaşlığı baxımından da önəmlidir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 3-də Çex Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Milan Ekertin etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Milan Ekert fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Səfir Milan Ekert etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirle söhbət etdi.

Dövlət başçısı Azərbaycan-Çexiya ikitərəfli münasibətlərinin səviyyəsinin və ölkələrimiz arasında qarşılıqlı fəaliyyətdən məmnunluğunu ifadə etdi, eyni zamanda, əlaqələrimizin Azərbaycan-Avropa İttifaqı və Azərbaycan-NATO əməkdaşlığı baxımından da önəmini vurğula-

di. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, ölkələrimiz həyata keçirilən əməkdaşlığın digər sahələrdə də yaxşı nəticə verməsinə maraqlıdır və dövlət başçısı buna nail olunaçağına əminliyini ifadə etdi. Prezident İlham Əliyev bu baxımdan parlamentlərarası, hökumətlərəarası, biznes icmaları arasında əlaqələrin və qarşılıqlı səfərlərin

bu işə yaxşı töhfə verə biləcəyini vurğuladı. Dövlət başçısı səfirə fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

Fövqəladə və səlahiyyətli səfir Milan Ekert ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildirdi, bu il həm Azərbaycanda, həm də Çexiyada respublika yaranmasının 100 illiyinin qeyd

edilməsinin əlamətdar hadisə olduğunu dedi. Səfir vurğuladı ki, ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasından keçən 25 il ərzində ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafında böyük nəticələr əldə edilmişdir. Milan Ekert səfirlik fəaliyyəti dövründə əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsi istiqamətində səylərini əsirgəməyəcəyini bildirdi.

Azərbaycan-Rusiya əlaqələri çoxəsrlik dostluq ənənələrinə, qarşılıqlı hörmətə əsaslanır

Azərbaycan-Rusiya əlaqələri iki qardaş və qonşu ölkənin xalqlarının çoxəsrlik dostluq ənənələrinə, qarşılıqlı hörmətə əsaslanır. Hər iki xalqı bir-birinə bağlayan qırıılmaz tellər dostluğun, möhkəm əlaqələrin rəmzi kimi insanların qəlbindən, ürəklərindən keçir.

Sentyabrın 27-də Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən IX Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumu Azərbaycanın bir daha sülhə, beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığa sadıq olduğunu sübut edir. İki dövlət başçısının bu tədbirdə iştirakı isə forumun fəaliyyətinə verilən yüksək dəyərdir. 2010-cu ildən bəri hər il müntəzami surətdə Bakıda keçirilən bu forum regionlararası əməkdaşlığa ciddi təkan vermişdir. Ümumilikdə iki dövlət başçısı müntəzami görüşlər keçirir, ikitərəfli əlaqələrin bütün istiqamətlərdə dərinləşməsinə təmin edən müqavilələr imzalanır. Dövlət başçılarının yalnız Soçi görüşündə əksər sahələri əhatə edən, perspektiv münasibətlərin inkişafını müəyyənləşdirən 16 sənəd imzalanmışdır. Rusiya

Prezidenti son 5 il ərzində dördüncü dəfə Azərbaycanda olmuş, Azərbaycan Prezidenti isə qardaş ölkəyə müntəzami səfərlər edir.

Forumda çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki ölkə arasında ticarət-iqtisadi əlaqələrin dinamik inkişafını, ömrtə dövriyyəsinin ildən-ilə artmasını, Rusiyanın ölkəmiz üçün idxalda bir nömrəli tərəfdaş olduğunu demişdir: "Energetika, neft-qaz sahələrində çox möhkəm əlaqələr mövcuddur. Biz, mənim Rusiya Federasiyasına rəsmi səfərim çərçivəsində "Rosneft" ilə SOCAR şirkətləri arasında əməkdaşlıq barədə mühdüm sənəd - müqavilə imzaladıq. Eləcə də, 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycanda "LUKOIL" şirkəti uğurla işləyir, bizim üçün mühüm inves-

tordur. Elektroenergetika sahəsində bizim enerji sistemləri paralel rejimə işləyir. Biz, mənim sentyabr səfərim çərçivəsində yüksək gərginlikli elektrikötürücü xəttin

ikinci növbəsinin tikintisi ilə bağlı məsələləri müzakirə edirik. Bu xəttin tikintisi elektrik mübadiləsinə daha çox nizama salmağa və bu sahədə üçüncü ölkələrlə əla-

qələri genişləndirməyə imkan verəcək".

İki ölkənin birgə reallaşdırdığı "Şimal-Cənub" dəhlizi ilə ötən il müqayisədə yükdaşımalardan nəqli bu il 100

dəfədən çox artmışdır. Yalnız Azərbaycan milli aviashirkəti Rusiyanın müxtəlif şəhərlərinə həftədə keçirdiyi 50-dən artıq reyslər və Rusiyadan Azərbaycana təşkil edilən uçuşlar həm də iki xalqın getdikcə güclənən əlaqələrinin, artan ünsiyyətin bəriz göstəricisidir. Bu ilin 9 ayı ərzində ölkəmizi 700 minədən çox rusiyalı ziyarət etmişdir.

İki dövlətin müxtəlif regionlarında da dərin iqtisadi və humanitar əlaqələr inkişaf edir. Rusiya Federasiyasının 20-yə yaxın subyektinin Azərbaycanla müvafiq razılaşmaları mövcuddur, qarşılıqlı ticarət nümayəndəlikləri açılır. Rusiya Federasiyasının təxminən 70 regionu Azərbaycanın regionları ilə sıx işləyir. Bu sırada Moskva vilayəti, Sankt-Peterburq, Stavropol, Krasnodar diyarları, Həştərxan vilayəti, Nijeqorod, Çelyabinsk, Volqoqrad, Saratov, Sverdlovsk vilayətləri liderlərdir.

Ardı 2-ci səh.

Ermənistanda siyasi qarşıdurma güclənir

İqtidar və müxalifət növbədənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsi məsələsində razılığa gələ bilmir

Ermənistanda cərəyan edən proseslər hamı tərəfindən siyasi böhran kimi qiymətləndirilir. Məsələnin mahiyyəti baş nazir Nikol Paşinyanın növbədənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsinə nail olub qanunvericilik orqanına nəzarəti təmin etməkdən, keçmiş hakimin isə hər vaxtlə mövqelərini qoruyub saxlamaqdan ibarətdir. Bu məqsədlə Paşinyan müxalif parlament fraksiyalarının - Respublika Partiyasının, "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasının və "Daşnaksütyun"un rəhbərləri ilə görüşüb onlarla ortaq məxrəcə gəlməyə cəhd göstərmişdir.

Paşinyan siyasi böhranı aradan qaldırmaq, başqa sözlə, ölkədə hakimiyyəti tamamilə ələ keçirmək üçün parlamentə növbədənəkar seçkilərin keçirilməsindən savayı yol görmür: "Yaxın günlərdə baş nazir vəzifəsindən istefa verəcəyəm. Ümid edirəm ki, Respublika Partiyası, "Çiçəklənən Ermənistan" və "Daşnaksütyun" fraksiyaları vəziyyəti gərginləşdirməyəcək. Onlar nəzəri cəhətdən namizəd irəli sürüb baş nazir seçə bilərlər. Amma anlaşıldı ki, bu, yumşaq desək, məni reaksiya doğurur, ağlabatan sənəti olmaz". Paşinyanın fikrincə, iqtidar və sözügedən parlament fraksiyaları vəziyyətdən çıxmaq üçün saziş imzalamalıdır. Sənəddə hökumət başçısının istefa verəcəyi gün göstərilməli, müxalif fraksiyalar baş nazir vəzifəsinə namizəd göstərməməli və bu ilin dekabrında növbədənəkar parlament seçkiləri keçirilməlidir.

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan-Rusiya əlaqələri çoxəsrlik dostluq ənənələrinə, qarşılıqlı hörmətə əsaslanır

Əvvəlki 1-ci səh.

Azərbaycanda Rusiyanın iştirakı ilə təxminən 700-dən artıq birgə şirkət fəaliyyət göstərir, şimal qonşumuzun iqtisadiyyatımıza yatırıqları sərmayələrin ümumi həcmi isə 1,5 milyard dolları keçmişdir.

Forumda çıxış edən Rusiya Prezidenti Vladimir Putin qarşılıqlı, səmərəli biznes əlaqələrinin qurulmasından məmnunluğunu bildirmiş, yalnız "LUKOIL"-un Azərbaycanın enerji layihələrinə 4 milyard dollara yaxın sərmayə qoyduğunu, "Transneft"-in isə Azərbaycan neftinin Bakı-Novorossiysk neft kəməri ilə ixracının etibarlı tranzitini təmin etdiyini forum iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır. Vladimir Putin qarşılıqlı investisiya əlaqələri barədə belə demişdir: "Azərbaycandan olan sərmayədarlar Rusiyada kənd təsərrüfatı obyektlərinin inşasında iştirak edirlər. Onların arasında, məsələn, Nijneqorod vilayətində istixana kompleksidir. Sərmayələrin həcmi milyard rublidan artıq təşkil edir. Eləcə də Krasnodar diyarında ərzaq məhsulları buraxılışı üzrə birgə müəssisəni misal çəkə bilərik".

Keçən il kənd təsərrüfatı məhsullarının Rusiyaya satışı demək olar 12 faiz artmışdır. 30-dan çox Azərbaycan şirkətinin sentyabrın 17-dən 20-dək Moskva Beynəlxalq Ərzaq Sərgisində iştirak etməsi isə belə qənaətə gəlməyə əsas verir ki, Azərbaycan bu bazarı genişləndirmək niyyətindədir.

Azərbaycan-Rusiya işgüzar Surasının fəaliyyəti də diqqətçəkən sahələrdən biridir. Bu şura iki ölkənin biznes nümayəndələri arasında təmasları genişləndirir, hər iki tərəfin biznesmenlərini dəstəkləyir, müştərik layihələrin sayının artmasına zəmin yaradır.

radır. Getdikcə intensivləşən ikitərəfli görüşlər, tərəfləri maraqlandıran biznes layihələrin birgə müzakirəsi və reallaşdırılması, səylərin koordinasiya müsbət nəticələr verir. Belə geniş iqtisadi əlaqələrin qurulması hər iki ölkədə sənayenin şaxələndirilməsinə zəmin yaradır, daha geniş çərçivələrdə əməkdaşlıq etməyə imkan verir. İki ölkənin əməkdaşlığının strateji xarakter alması qarşılıqlı sərmayə yatırımlarının artmasına da ciddi təsir edir.

Rusiya Prezidenti Azərbaycanı Rusiyaya satılan maraqlı yüksək dəyərləndirdiyini də bildirmişdir: "Biz bütün bunların hamısını görürük. Prezidentin haqqında dediyi 300-dən çox məktəb, əlbəttə, bazadır, amma ən əsas baza insanların üyündə, beyinləridir. Bu, əməkdaşlığa, əlaqələrin qorunmasına və inkişafına aşkar hənd deməkdir".

İki ölkənin humanitar sahədə əməkdaşlığı bir çox ölkələrə nümunə ola bilər.

Forumdan sonra Azərbaycan və Rusiyanın şirkətləri və biznes təşkilatları arasında bir sıra sənədlər imzalandı. Azərbaycanca əzərlilik məhsullarının istehsalı və paylanması, kiçik biznesin qarşılıqlı dəstəklənməsi, Rusiyaya fındıq ixracına dair, qadın sahibkarların inkişafı, Dövlət büdcə təşkilatları arasında əməkdaşlıq, spirtli içkilərin Rusiyaya ixracı, pomidor satışına dair Rusiyada quru inşaat qurucularının istehsalı zavodunun tikintisi və qarşılıqlı xidmət göstərmək barədə bir sıra sənədlər və razılaşmalar imzalandı.

İki ölkənin regional, şirkətləri və bütövlükdə dövlət səviyyəsində əməkdaşlıq əsasında fəaliyyətini yeni formatın yaranmasına səbəb oldu. Sürətlə sahibkarlıq mədəniyyətinə yiyələnən ölkələrimiz hər iki dövlətdə liderlərin qarşısına qoyduğu vəzifələrə tam nail olmaq əzmindədir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Forumdan sonra Azərbaycan və Rusiyanın şirkətləri və biznes təşkilatları arasında bir sıra sənədlər imzalandı. Azərbaycanca əzərlilik məhsullarının istehsalı və paylanması, kiçik biznesin qarşılıqlı dəstəklənməsi, Rusiyaya fındıq ixracına dair, qadın sahibkarların inkişafı, Dövlət büdcə təşkilatları arasında əməkdaşlıq, spirtli içkilərin Rusiyaya ixracı, pomidor satışına dair Rusiyada quru inşaat qurucularının istehsalı zavodunun tikintisi və qarşılıqlı xidmət göstərmək barədə bir sıra sənədlər və razılaşmalar imzalandı.

İki ölkənin regional, şirkətləri və bütövlükdə dövlət səviyyəsində əməkdaşlıq əsasında fəaliyyətini yeni formatın yaranmasına səbəb oldu. Sürətlə sahibkarlıq mədəniyyətinə yiyələnən ölkələrimiz hər iki dövlətdə liderlərin qarşısına qoyduğu vəzifələrə tam nail olmaq əzmindədir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması qanunla tənzimlənəcək

Oktyabrın 3-də Milli Məclisin İnsan Hüquqları komitəsinin payız sessiyasında ilk iclası keçirilib. Milli Məclis Sədri-nin müavini, İnsan Hüquqları komitəsinin sədri Bahar Muradova yeni sessiyanın başlanması münasibətilə deputatları təbrik etdi, qanunvericilik fəaliyyətində onlara uğurlar dilədi.

Bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və Azərbaycan Parlamentinin 100 illiyi ilə bağlı çoxsaylı tədbirlər keçirildiyini xatırladan Bahar Muradova bildirdi ki, sentyabrın 21-də parlamentin 100 illiyi ilə bağlı keçirilən möhtəşəm yubiley tədbiri cənab Prezidentin şəxsən iştirak etməsi və bütün dünyaya çox ciddi mesajlar verməsi ilə yadda qaldı.

B. Muradova bildirdi ki, Prezident İlham Əliyevin parlamentin 100 il ərzində keçirdiyi yolda, əldə etdiyi nailiyyətlər və ölkənin bugünkü sürətli dinamik inkişaf prosesində roluna verdiyi qiymət hər kəsi ruhlandırır və Milli Məclisi fəaliyyəti-ni daha da genişləndirməyə sövq edir.

Milli Məclis Sədri-nin müavini qeyd etdi ki, 3 oktyabr Azərbaycanın siyasi tarixində çox əlamətdar günlərdən biridir. 25 il öncə oktyabrın 3-də ümummilli lider Heydər Əliyev ölkəmizin prezidentini seçdi. Ulu öndər seçilənlər 98 faizinin etimadını qazanaraq Azərbaycanın dövlətini qurmaq, inkişaf etdirmək və hər bir vətəndaşın rifah gətirməyə yaşamasını təmin etmək üçün çox mühüm bir vəzifəyə bəslədi.

Sonra gündəlikdəki məsələlərə keçid alan Bahar Muradova 2018-ci ilin yaz və noyabəndənkar sessiyaları ərzində komitədə görülmüş işlər barədə hesabat

təqdim etdi. Bildirdi ki, hesabat dövründə 6 iclas keçirilib, 10 məsələyə baxılıb, komitə tərəfindən 8 qanun layihəsi, eləcə də bəzi qanunlara dəyişikliklər müzakirə edilərək Milli Məclisin plenar iclasına təqdim olunub. Həmin müddətdə komitəyə daxil olan 552 müraciətdən 506-sı əlaqədar təşkilatlara göndərilib, onlardan 93-ü nəzarətə götürülüb, 81-ne yazılı cavab verilib. 99 vətəndaş komitə sədrinin qəbulunda olub.

Daha sonra gündəlikdəki digər məsələlər müzakirə edildi. Komitə sədri "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" qanun layihəsinə müzakirəyə (ikinci oxunuş) təqdim etdi. Bildirildi ki, beş fəsil, on doqquz maddədən ibarət layihədə uşaqların informasiya əldə etməsi, ailə institutunu nüfuzdan salan informasiya, həmçinin informasiya məhsulunun yaş təsnifatı, zorakılığın və qəddarlığın nümayişi və digər bu kimi anlayışların izahı verilir. Layihədə müvafiq maddəyə əsasən uşaqların mənfələrinin üstün tutulması, onların hüquq və azadlıqlarının təmini, uşaqların həyat və sağlamlığı üçün təhlükəsiz olan, onların hərtərəfli inkişafını və sosiallaşmasını təmin edən informasiya məhsullarının dövrüviyasına şəraitin yaradılması, zorakılığın, qəddarlığın, narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin, alkoqollu içkilərin və bütün məmulatların, cəmiyyət əleyhinə davranışın, pornoqrafik xarakterli informasiyanın təbliğinin yolverilməzliyi uşaqların zərərli informasiyadan qorunması sahəsində əsas prinsiplərdir. Həmçinin zərərli informasiya məhsullarının dövrüviy-

yə daxil edilməsinin, o cümlədən informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə uşaqlara qarşı törədilən hüquq-pozmaların qarşısının alınması, uşaqların zərərli informasiyalardan qorunması sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın həyata keçirilməsi də bu prinsiplərə daxildir.

Layihədə qeyd olunur ki, uşaqlar üçün kino və video xidmətlərinin göstərilməsi zamanı, uşaq teleradio proqramlarında və verilislərində, uşaq üçün nəzərdə tutulmuş dövrü mətbuə nəşrlərdə yayılan reklam onun yerləşdirildiyi informasiya məhsulunun yaş kateqoriyasına uyğun olmalıdır.

İclasda çıxış edən deputatlar gündəlikdəki məsələlərə müsbət münasibət bildirdilər, eyni zamanda təkliflərini verdilər. Deputat Elman Nəsirov uşaqların informasiya təhlükəsizliyinə dair konsepsiya hazırlanmasını təklif etdi. Deputat Sona Əliyeva yetkinlik yaşına çatmamış uşaqların internet təhlükəsizliyi ilə bağlı ilk olaraq valideynlərə təlim keçməyən vacibliyini qeyd etdi. Uşaqların internet oyunlarından asılılığına toxunan deputat bəzilərinin bu oyundan təsirlənib intihar etməsinə etinasız yanaşmamağı və bununla bağlı ciddi işlər görməyi təklif etdi. Qeyd etdi ki, bu gələcəkdə bir çox təhlükələrin qarşısını almağa kömək göstərə bilər.

Sonda qanun layihəsi ikinci oxunuş üçün Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olundu.

Fərizə ƏHMƏDOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan təhlükəsizliklə bağlı global təşəbbüslərə layiqli töhfələr verir

Dövlətin yüksəlişinin və iqtisadi inkişafının müxtəlif amillərlə yanaşı, həm də daxili sabitliklə və ictimai asayişin təmin olunması ilə bir-bəşə bağlı olması tarixi təcrübədə təsdiq edilən faktordur. Çünki hazırda bir sıra ölkələrin özünün ən yüksək inkişaf dövrünü yaşaması məhz sabitliyin və qanunçuluğun təmini sayəsində mümkün olub. Elə Azərbaycanın da müstəqillik dövründə nail olduğu bütün uğurlar məhz sabitliyin nəticəsidir.

Ölkəmizdə terrorla mübarizə sahəsində görülən tədbirlər beynəlxalq səviyyədə təqdir olunur

Sabitlik Azərbaycanın inkişafında mühüm rol oynayır

Bu baxımdan Azərbaycanın sabitliyini etibarlı təminatı, ictimai asayişin qorunması baxımından bölgənin və dünyanın ən yaxşı göstəriciləri malik ölkələrdən biri olması qürurvericidir. Respublikamız sosial-iqtisadi inkişafı ilə yanaşı, həm də asayişin və əmin-amanlığın qorunması baxımından da dünyada öncülər sırasındadır.

Amma planetimizin mənzərəsi fərqlidir. Dünyanın bir sıra nöqtələrində xoşagəlməz hadisələr baş vermişdir. Ərəb ölkələrindəki qarşıdurmalar hələ bitməyib. İraq və Suriyada terrorun kökünü tamamilə kəsmək hələ də mümkün olmayıb. Bu ölkələrin hər biri dini və etnik zəmində ərazi bütövlüyünün pozulması təhdidi ilə üz-üzədir. Onların xalqları, günahsız insanlar çox ağır məhrumiyətlərə, humanitar fəlakətə düşər olublar. Bize daha yaxın olan Türkiyədə son illərdə baş verən silsilə terror hadisələri və dövlət çevrilişinə səhəd edilməsi bir daha göstərir ki, sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması haqiqətən vacib məsələdir.

Bütün bunlar bu realiti təsdiqləyir ki, hər bir cəmiyyətin qarşısında duran ən mühüm vəzifələrdən biri məhz ictimai-siyasi sabitliyin təmin edilməsidir. Ən azından sözügedən ölkələrdə baş verənlərin fonunda bir daha aydın görünür ki, Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, haqiqətən sabitlik əsasıdır. Dövlət başçısı bildirdi ki, xoşagəlməz proseslər bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa çağırmalıdır. "Azərbaycanda təhlükəsizliklə bağlı bütün tədbirlər yüksək səviyyədə təmin edilir. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaqdır. Çünki yerləşdiyimiz region əlbəttə ki, hamımızdan xüsusi diqqət tələb edir. Azərbaycanın ətrafında gedən xoşagəlməz proseslər əlbəttə ki, bizi daha da sərbəzər etməli, daha da diqqətli olmağa

İQTİSADİYYAT

«Cənub qaz dəhlizi»: sonuncu seqment də uğurla icra olunur

TAP-ın tikinti işlərinin 78 faizə qədər artıq yerinə yetirilib

Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə həyata keçirilən «Cənub qaz dəhlizi» təkcə ölkəmiz və region üçün deyil, bütün Avropa üçün prioritet enerji layihələrindən biridir. Dörd seqmentdən ibarət bu nəhəng layihənin üç seqmenti artıq istismara daxil olub. Başqa sözlə, «Cənub qaz dəhlizi» 100 il Azərbaycan xalqına xidmət edəcək və ölkə iqtisadiyyatının inkişafında mühüm amil olacaq. Bu layihə eləcə də regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində böyük rol oynayacaq.

Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Prezident İlham Əliyev layihənin uğurla irəlilədiyini vurğulayıaraq demişdir: «Cənub qaz dəhlizi»nin reallaşmasında da çox böyük addımlar atılıb. May ayında «Cənub qaz dəhlizi»nin rəsmi açılışı olmuşdur və bu, tarixi hadisədir. İyun ayında isə TANAP-ın rəsmi açılışı oldu. Beləliklə, «Cənub qaz dəhlizi»nin dörd layihəsindən üçü artıq reallaşmışdır. «Sahdəniz-2», Cənubi Qafqaz Boru Kəməri və TANAP layihəsi. Dördüncü layihə - TAP qrafik üzrə icra edilir.

Beləliklə, Azərbaycan təbii qazı bu il mayın 29-da Səngəç terminalından «Cənub qaz dəhlizi» sistemində qoşulub. İyunun 12-də Türkiyənin Əskişəhər şəhərində TANAP (Transadolü Qaz Boru Kəməri) istifadəyə verilib. Türkiyəyə ilk qaz həcmələrinin neqlinə əvvəlcədən nəzərdə tutulduğu kimi, iyunun 30-da başlanıb. 2020-ci ildə Azərbaycan qazının Avropa-yə çatdırılması planlaşdırılır.

Hazırda «Cənub qaz dəhlizi»nin reallaşmasında yeddi ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Bolqarıstan, Yunanistan, Albaniya və İtaliya iştirak edir. Üç Balkan ölkəsinin - Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya, Monte neqronun növbəti mərhələdə layihəyə qoşulacağı gözlənilir. Beləliklə, bu global xarakterli layihə möhkəm beynəlxalq əməkdaşlıq təməli üzərində qərar tutub.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin «Sahdəniz» qaz-kondensat yatağının istismarının ikinci mərhələsi və «Cənub qaz dəhlizi»nin yaradılmasına dair digər layihələrə bağlı bəzi tədbirlər haqqında» 25 fevral 2014-cü il tarixli sərəncamı ilə «Cənub qaz dəhlizi» QSC yaradılıb. Bu, səhmlərinin 51 faizə dövlət mülkiyyəti olmaqla iqtisadiyyat Nazirliyinə, 49 faizə SOCAR-a (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) məxsus olan qapalı səhmdar cəmiyyətidir.

«Cənub qaz dəhlizi»nin sonuncu seqmenti - Transadriatik Qaz Boru Kəməri (TAP) də uğurla irəliləyir.

Bu, strateji əhəmiyyətli layihədir. Avropanın enerji təhlükəsizliyinə ciddi dəstək verəcək və karbohidrogen ehtiyatlarına olan tələbatı ödəyəcək.

TAP uzunluğu təxminən 878 kilometr olan boru xəttidir. Onun 550 kilometr Yunanistanın, 210 kilometr Albaniyanın ərazisindən, 105 kilometr Adriatik dənizinin altından keçəcək və sonuncu kiçik hissəsi İtaliya torpağında quru sahəyə çıxacaq. Burada kəmərlər «Snam Rete Gas» şirkətinin istismar etdiyi qaz neqliyati şəbəkəsinə birləşdiriləcək.

Təbii qazın gələcəkdə ara qəçid boru kəmərləri vasitəsilə İsveçrə, Avstriya, Fransa, Almaniya, Belçika, hətta İngiltərəyə ötürülməsinin mümkün olacağı istisna edilmir. TAP-ın əhəmiyyəti həm də ondadır ki, Yunanistan-Bolqarıstan Interkonkretoru və İon-Adriatik qaz kəmərinin təchizatını asanlaşdıracaq.

TAP-ın təməli 2016-cı il mayın 17-də Yunanistanın Saloniki şəhərində qoyulub. Həmin vaxtdan da tikinti işlərinə başlanıb. 2009-cu ildən bəri aparılan dizayn və mühəndislik işləri də daxil olmaqla, layihənin ümumi dəyərindən 4,5 milyard avro təşkil edəcəyi nəzərdə tutulur.

Hazırda TAP-ın çəkilişi üzrə işlərin 78 faizə qədər icra olunub. Kəmərin keçdiyi yol qısa olmadıqından və ayı-aynı hissələrinin fərqli coğrafi şəraitdə yerləşməyindən tikinti işləri də mürəkkəbdir. Belə ki, marşrut boyu kəmərin ən aşağı hissəsi dəniz səviyyəsinin təxminən 820 metr dərinlikdə olacaq. Ən yüksək hissəsi isə Albaniya dağlarında 1800 metrə çatan zirvələrdən keçəcək. Xəttin quru ərazidən keçən hissəsində boruların diametri 48 düym olduqda, sualtı hissədə 37 düym olacaq.

Tikinti işlərinin çətinliyi həm də onunla bağlıdır ki, kə-

mərin bir sıra yerüstü obyektləri, məsələn, ölçmə və kompressor stansiyaları da var. Üstəlik, digər kəmərlərdən fərqli olaraq TAP-ın böyük hissəsi suyun altından keçir. Bütün bunlara baxmayaraq, inşaatçıların öhdələrinə düşən işi bacarıq və sərişlə ilə yerinə yetirirlər. İndi TAP-ın tikinti meydanlarında yüzlərlə işçi çalışır ki, onlar da əsasən kəmərin keçdiyi ərazilərin sakinləridir.

TAP layihəsində SOCAR (20 faiz), BP (20 faiz), «Snam S.p.A.» (20 faiz), «Fluxus» (19 faiz), «Enagas» (16 faiz) və «Apo» (5 faiz) şirkətləri iştirak edirlər. Kəmərin müvafiq fəaliyyətlə istismara daxil olacağına heç bir şübhə yoxdur. Bu əminlik 2015-ci ildən başlayaraq dörd dəfədir də təkrar edilən hər ilin əvvəlində Bakıda keçirilən «Cənub Qaz Dəhlizi» Məşvərət Şurasının iclaslarında vurğulan və digər mötəbər tədbirlərdə də qeyd edilmişdir.

Flora SADIQLI,
«Azərbaycan»

SOCAR korporativ idarəetmə sistemi üzrə «Güclü» şirkət elan olunub

«Ernst & Young» şirkəti SOCAR-ı korporativ idarəetmə sistemi üzrə «Güclü» şirkət kimi qiymətləndirib. Bu barədə SOCAR məlumat yayıb.

Bildirilir ki, mötəbər beynəlxalq şirkətin hesabına əsasən SOCAR birja listinqindən keçməmiş dövlət müəssisələrinin arasında dünya üzrə ön sıralardadır: «Son illər aparılan müşahidələr göstərir ki, effektiv korporativ idarəetmə sistemi olmadan müəssisələrin fəaliyyət göstərəcəklərini yaxşılaşdırmaq mümkün deyil. 2016-cı ildə Azərbaycanda dövlət müəssisələrinin korporativ idarəetmə sisteminin gücləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən iki normativ akt imzalanıb. Bu məqsədlə elə həmin il dünyanın tanınmış audit şirkətlərindən olan «Ernst & Young» şirkəti «SOCAR-da korporativ idarəetmə sisteminin yetkinlik dərəcəsinin qiymətləndirilməsi üzrə Hesabat»ın hazırlanması prosesinə cəlb edildi. Bu məqsədlə SOCAR-ın daxili sənədləri araşdırılıb, müvafiq sorğular keçirilib. Layihə SOCAR-da korporativ idarəetmə sisteminin yetkinlik dərəcəsinin hazırkı səviyyəsinin qiymətləndirilməsi, arzu olunan göstəricilərin nəzərə çatdırılması, həmçinin korporativ idarəetmənin hər bir komponenti üzrə güclü tərəflərinin və inkişaf potensialı olan sahələrinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə həyata keçirilib.

Aparılmış müşahidələr və daxili sənədlərin araşdırılması nəticəsində belə qənaətə gəlinib ki, SOCAR-da korporativ idarəetmə prinsiplərinə xüsusi önəm verilir və ümumi olaraq şirkətin korporativ idarəetməsi maksimal nəticəni 81 faiz nisbətində «Güclü» kateqoriyasına aid edilmiş, yüksək dəyərləndirilib. Bu da SOCAR-ın birja listinqindən keçməmiş müəssisələr arasında ön sıralarda, yerli dövlət müəssisələri ilə müqayisədə isə

qabaqcıl mövqedə yer aldığını göstərir. SOCAR-da korporativ idarəetmə sisteminin komponentləri üzrə yalnız sənədlər deyil, həm də işlək prosedurlar yaradılıb. Şirkətdə mütəmadi olaraq qabaqcıl təcrübələr öyrənilir, maliyyə hesabları beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanır və müstəqil kənar auditor tərəfindən yoxlanılır.

SOCAR-ın rəhbərliyinin iştirakı ilə keçirilən hesabatın təqdimatı yığıncağında təkmilləşdiriləcək sahələrlə bağlı məqamlara diqqət çəkilib, bildirilib ki, şirkətdə əsas səmərəlilik göstəricilərinin hazırlanması istiqamətində mühüm işlər görülüb, mindən çox göstərici müəyyən edilərək təsdiq olunub. Növbəti mərhələdə bu göstəricilərin strateji hədəflərə, müvafiq qiymətləndirmə və motivasiya sistemi ilə əlaqələndirilməsi, hesablamə metodikasının təsdiq edilməsi istiqamətində bir sıra işlər görülməkdədir. Rəhbərlik idarəetmə prosesinin avtomatlaşdırılması, korporativ idarəetmə sahəsində təlimlər və sertifikatlaşdırma proqramlarının daha çox tətbiqi, həmçinin daxili audit və daxili nəzarət sistemlərinin səmərəliliyinin tənzimlənməsi, korporativ idarəetmə sahəsindəki kənar ekspertlər tərəfindən qiymətləndirilməsi məsələsi «Güclü» deyərək SOCAR-ın məlumatında bildirilib.

Qeyd edək ki, məsləhətçi şirkət tərəfindən təqdim edilən tövsiyələrin böyük hissəsi artıq SOCAR tərəfindən həyata keçirilib. Belə ki, «IBM» və «SAP» şirkətləri ilə əməkdaşlıq çərçivəsində artıq bir müddətdir ki, istehsalat və idarəetmə proseslərinin avtomatlaşdırılması istiqamətində işlər aparılır. «Ernst & Young» şirkəti tərəfindən mütəmadi olaraq auditlər keçirilib, həmçinin şirkətin bütün hesabları kənar müşahidəçilər tərəfindən yoxlanıldıqdan sonra dərc edilir. Gələcək illərdə bu və digər layihələr üzrə aparılan işlər SOCAR-ın korporativ idarəetmə göstəricilərinin daha da yüksəldilməsinə xidmət edəcək.

Ölkədə mülkiyyət üzrə çıxarışlar elektron formada verilir

«Azərbaycanda ilk dəfə olaraq mülkiyyət üzrə çıxarışlar elektron formada verilir, prosedurlar tam elektronlaşdırılıb. Hazırda isə 8 minə yaxın elektron çıxarış sahibi var». Bunu Açıq Hökumətin Təşviqinə Dair Hökumət Vətəndaş Cəmiyyəti Diaaloq Platforması çərçivəsində «Daşınmaz əmlakın qeydiyyatında şəffaflıq, əlçatanlıq və innovasiyalar» mövzusunda icimai

diaaloqda Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin sədr müavini Rafiq Cəllilov bildirib.

Sədr müavini qeyd edib ki, hazırda digər sahələrlə yanaşı, daşınmaz əmlak sahəsində də genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir. Qeydiyyatın sadələşdirilməsi, əlçatanlığın təmin edilməsi üçün qanunvericilikdə bir sıra dəyişikliklər edilib.

İlin əvvəlindən sahibkarlara 113 milyon manat güzəştli kredit verilib

Bu ilin əvvəlindən iş adamlarına Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə 113 milyon manat güzəştli kredit verilib.

Bu barədə məlumat verən iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov qeyd edib ki, cari il geri qaytarılan vəsaitlər hesabına sahibkarlara minimum 170 milyon manat məbləğində güzəştli kreditin verilməsi nəzərdə tutulur.

S.Məmmədov daha sonra bildirib ki, fond fəaliyyət göstərən müddətdə investisiya layihələrinin ümumi dəyəri 4,9 milyard manat olan 35 mindən çox sahibkara 2,2 milyard manat güzəştli kredit verib: «Güzəştli kreditlərin 72 faizi aqrar sektorun, 28 faizi sənayə və digər sahələrin inkişafına yönəldilib. Bu kreditlərin 75 faizi regionların, 25 faizi Bakı qəşəbələrinin payına düşüb», - deyərək nazir müavini əlavə edib.

11 min tondan çox təmizlənmiş toxum qeydiyyata alınıb

Toxumçuluq təsərrüfatları tərəfindən istehsal olunan kondisiyaya çatdırılmış dənli-taxıl (buğda, arpa) bitkilərin toxumlarının dağlıq, dağotayı və aran bölgələrində istehsalçı fermerlərə optimal müddətdə satılması məqsədi ilə sertifikatlaşdırma hazırlanmış toxumlara növbəti baxış keçirilib.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr və informasiya təminatı şöbəsinin bildirdiyi ki, Bitki Sortlarının Qeydiyyatı və Toxum Nəzarəti üzrə Dövlət Xidmətinin və onun yerli qurumlarının mütəxəssislərinin iştirakı ilə 27 nəfərdən ibarət 9 monitorinq qrupu 12 regional toxum sertifikatlaşdırma mərkəzinin xidmət göstərdiyi 44 rayonun toxumçuluq təsərrüfatlarında monitorinq aparıb.

Monitorinq cəlb olunmuş mütəxəssislər Şəki (Şəki, Qəbələ, Oğuz, Qax, Zaqatala) və Salyan (Biləsuvar, Cəlilabad, Neftçala, Masallı, Salyan) regional toxum sertifikatlaşdırma mərkəzlərinin əhatə etdiyi rayonlarda toxumçu fermerlərin iştirakı ilə toxumçuluq təsərrüfatlarına toxumun anbarda saxlanılmasına, qablaşdırılmasına, etiketlənməsinə, dərmanlanmasına, kondisiyaya çatdırılmasına baxış keçirilib. Baxış zamanı Şəki və Salyan RTSM üzrə (52 təsərrüfatda) 11 min tondan çox təmizlənmiş toxum qeydiyyata alınıb. Qeydiyyatı başlandıqdan sonra partiyaçıların müvafiq RTSM-nin mütəxəssisləri tərəfindən laboratoriya analizləri üçün işçi və dublikat nümunələr götürülüb. Hazırda toxumların keyfiyyət analizləri davam edir. Keyfiyyət göstəriciləri (təmizliyi, cücərməsi, sağlamlığı, təsərrüfat yararlılığı və s.) müvafiq standartların tələblərinə cavab verən toxumlar, həmin RTSM-ler tərəfindən sertifikatlaşdırılır.

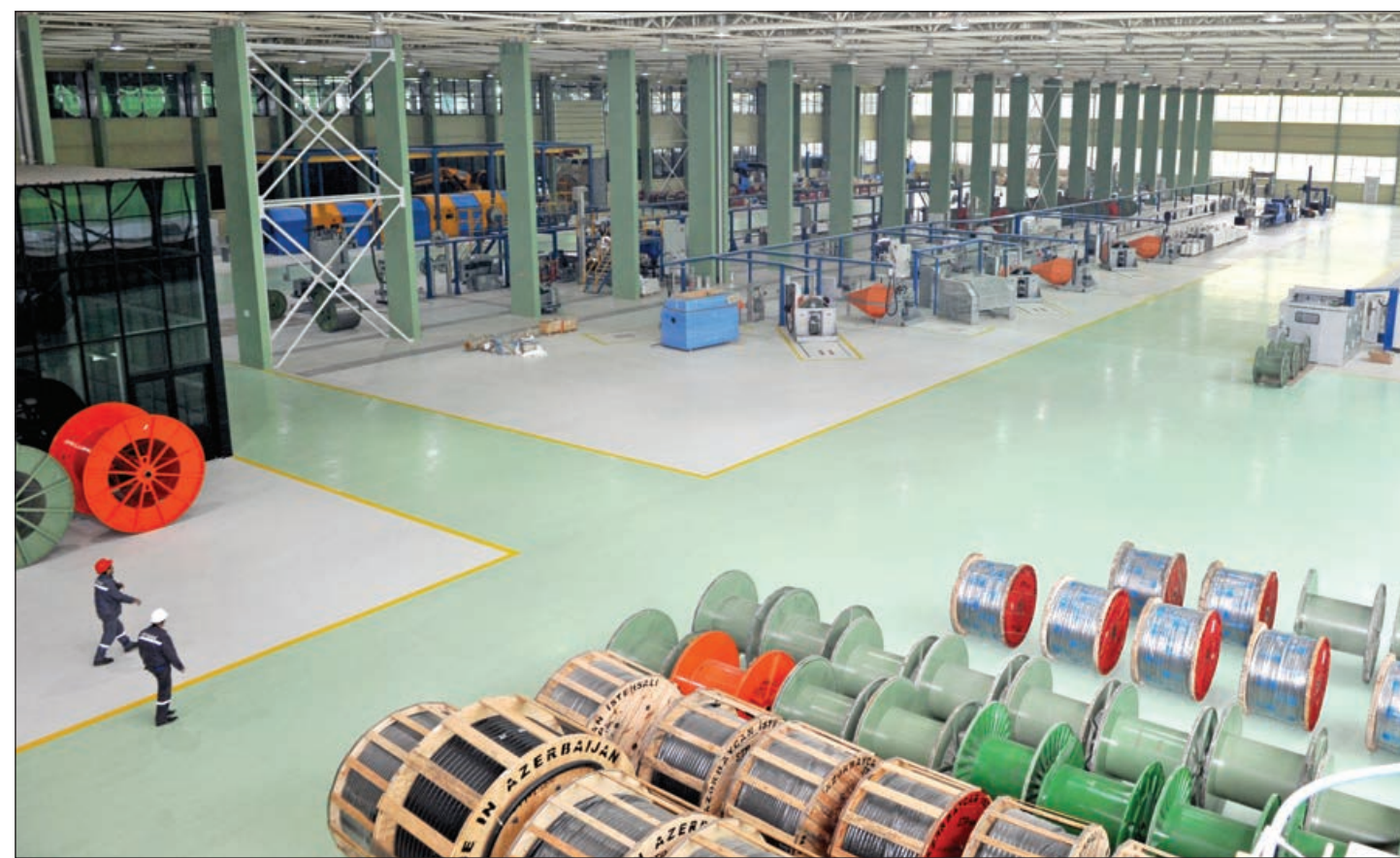
Qobustan rayonunda payızlıq taxıl səpininə başlanıb

Artıq rayonda 1000 hektarda əkin aparılıb. Rayon Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzindən bildirilib ki, ilk günlərdən sahələr 30 səpin aqrepatı çıxarılıb. Əksər ərazilərdə, o cümlədən daha çox taxıl əkilən Xilimilli, Təklə, Sündü, Kəmpirli kənd, Qobustan şəhər ərazi vahidlərində bu mühüm kəmpirni daha müstəqil aparılır.

Qeyd edək ki, cari mövsümdə rayonda 31 min hektarda payızlıq taxıl əkinə nəzərdə tutulub. Artıq 12 min hektar şumlanaraq əkinə hazırlanıb. Qalan ərazilərdə şum işləri sürətlə həyata keçirilir.

Son 15 il daha çox həyata keçirilən keyfiyyətə yeni iqtisadi islahatlarla yadda qalır.

Belə ki, yeni şəraitə uyğun aparılan rəşadətli makroiqtisadi siyasət və dərin islahatlar nəticəsində ölkə iqtisadiyyatında müsbət tendensiya yaranıb. Həmin tendensiya həm də iqtisadiyyatın kapitalaşması prosesinin yüksək hədə çatması ilə fərqlənir. Bu baxımdan 2003-2017-ci illərdə ölkə iqtisadiyyatına bütün mənbələrdən 230 milyard dollar investisiyanın yatırılması təsadüfi deyil. Razılılaşdır ki, Azərbaycan kimi kiçik bir ölkə üçün bu rəqəm çox yüksəkdir.

Kapital sabitlik və inkişaf sevir

Məhz bu iki amil investorları Azərbaycana sərmayə yatırmağa sövq edir

Azərbaycan hər nəfərə düşən xarici investisiyanın həcmində görə də fərqlənən ölkələrdəndir. Bunu qeyd etdiyimiz 230 milyard dollardan 50 faizinin xarici sahibkarlara məxsus olması da təsdiqləyir. Üstəlik əvvəlki illərdən fərqli olaraq bu gün ölkəmizdə də əlavə tədbirlər görülməlidir, baxmayaraq ki, bizim qanunvericiliyimiz xarici sərmayənin cəlb edilməsi üçün çox əlverişlidir. Əgər belə olmasaydı, ölkə iqtisadiyyatına 230 milyard dollardan çox sərmayə qoyulmazdı. Ancaq müasir dövrün tələbləri dikte edir ki, islahatlar daha da dərinləşsin və şəffaflıq tam təmin edilsin.

Investisiya təşviqi mexanizmi işə düşüb, bunun çox böyük əhəmiyyəti var. Təsəvvür edin, əgər biz bu sistemə tətibiq etməsəydik, 2,5 milyard manat sərmayəni özəl sektor qeyri-neft sektoruna qoymazdı. Məhz investisiya təşviqi sənədinin işə düşməsi nəticəsində 2,5 milyard manat dəyərində olan layihələr icra edilir. Bu, vaxtında atılmış addım idi, öz səmərəsini verir».

Məlum olduğu kimi, hazırda dünyada siyasi və iqtisadi vəziyyət gərgindir. Xüsusilə ABŞ-ın bir sıra ölkələrə iqtisadi sanksiyalar tətbiq etməsi mövcud vəziyyəti qeyri-sabit macraya yönəldib. Belə halda investorlar gözləmə mövqeyini tutaraq kapital qoyuluşuna risk etmirlər. Lakin Azərbaycanda olan siyasi sabitlik və iqtisadi inkişaf xarici sərmayədarları ölkəmizə investisiya qoyuluşuna təşviq edir. Statistika nəzər salaraq: cari ilin yanvar-avqust aylarında xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 3 milyard 631,1 milyon manat vəsait yönəldilib. Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas ka-

pitala yönəldilən investisiyanın 2 milyard 915 milyon manatı, yəni 80,4 faiz İngiltərə, İsveçrə, Türkiyə, Malayziya, ABŞ, Yaponiya, Rusiya, İran və Çexiya kimi ölkələrin sərmayədarlarına məxsusdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata görə, bu ilin 8 ayında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 8 milyard 953,6 milyon manat vəsait yatırılıb. Bu dövrdə neft sektoruna yatırılan investisiyanın azalmasına baxmayaraq, qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 22,7 faiz artıb. Eyni zamanda, qeyri-neft sektoruna qoyulan investisiyaların həcmində 37,7 faiz artım müşahidə edilib.

Həyata keçirilən islahatların məqsədindən biri də ölkədə qeyri-neft məhsullarının istehsalını artırmaqdır. Bu məqsədlə kapital qoyuluşun-

da yeni istehsal sahələrinin yaradılmasına böyük əhəmiyyət verilir. Elə hesabət dövründə istifadə olunan vəsaitin 6 milyard 232 milyon manatının məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə yönəldilməsi bunun nəticəsidir.

Cari ilin ötən dövrü ərzində iqtisadiyyata yatırılan ümumi sərmayənin 51,5 faizini dövlət, 48,5 faiz qeyri-dövlət sektorlarının sərmayədarlarına məxsus olub. Bu rəqəm dövlətlə yanaşı, özəl sektorun da sərmayə qoyuluşunda fəal iştirakını göstərir. Özəl sektorun aktivliyi isə dövlət tərəfindən sahibkarlığın inkişafına verilən dəstəyin nəticəsidir. Azərbaycanda sahibkarların səbəst fəaliyyət göstərməsi üçün onlara böyük güzəştlər edilir. Bu da özəl sektorun inkişafına imkan yaradır ki, iş adamları da həmin imkandan yararlanıb faydalana bilsin. Məsələn, ilin əvvəlindən ötən 8 ay

ərzində ölkənin bütün regionları boyu tikilib istifadəyə verilən müxtəlif təyinatlı obyektlərdə özəl sektorun payı kifayət qədər yüksəkdir.

Belə obyektlərin sayı isə az deyil. Naxçıvan Muxtar Respublikasında Təmizləyici Qurğular Kompleksi, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun yeni binası, Bakı şəhərində Yüksəkgörgünlüklü Aşanlıqlar zavodu, 110/35/10 kilovoltluq «Yasamal-1» və «Qobu», 35/10-6 kilovoltluq 120 sayılı elektrik yarımstansiyaları, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi, Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksinin yeni binası, Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin inzibati binası, Bona Dea Beynəlxalq Hospitalı, «Dinamo» hoteli, Abşeron Logistika Mərkəzi, Bakı Kitab Mərkəzi, Bakı Olimpiya Stadionundan Heydər Əliyev prospektinə keçid və müxtəlif səviyyəli yol qovşağı, Sumqayıt Kimya Sənayə Parkında polipropilen zavodu, Mingəçevir Sənaye Parkında «Mingəçevir Tekstil» MMC-nin iplik istehsalı üzrə iki müəssisəsi, Naftalan şəhər Mərkəzi Xəstəxanası, Goranboy rayonunda «Region Aqropark», Şəmkir-Samax-Goranboy maqistral suvarma kanalının ikinci növbəsi, 110/35/10 kilovoltluq «Dəlilməməddi» elektrik yarımstansiyası, Dəlilməməddi-Quşqular-Fəxrəli-Qurbanzadə-Alpout avtomobil yolu, «Azərxaçça» ASC-nin Xaçmaz filialı, İsmayıllı rayonunda Heyvandarlıq Kompleksi, Aqropark, «İsmayıllı» elektrik yarımstansiyası, «Azərxaçça» ASC-nin İsmayıllı filialı, Muğanlı-İsmayıllı-Mingəçevir-Şəbiyan-Bəhliyan avtomobil yolu, Neftçala Sənaye Məhəlləsində «Kəzər» avtomobil zavodu, Şamaxı rayonunda Üzümpüçlük və şərabçılıq kompleksi, Dəmirçi Arxeologiya Muzeyi, Dəmirçi-Lahic avtomobil yolu, bunlardan əlavə, Naxçıvan Muxtar Respublikasında bir növbədə gələnlərin sayı 15 nəfər olan ambulatoriya-poliklinik müəssisəsi, 922 şagirdlik 3, Bakı və Şəki şəhərində, Abşeron, Balakən, Şamaxı rayonlarında ümumilikdə 5816 şagirdlik 5 məktəb binası və s. onların yalnız bir hissəsidir.

Rüstəm KAMAL,
«Azərbaycan»

DAHA ÇOX KƏŞF EDİN: İSTANBUL

DİGƏRLƏRİNDƏN DAHA ÇOX
ÖLKƏYƏ UÇAN HAVA YOLLARI İLƏ UÇUN

129 AVRODAN
BAŞLAYAN DİYMƏTLƏR İLƏ

SATIŞ MÜDDƏTİ:
24 SEPTYABR 2018 - 15 OKTYABR 2018

SƏYAHƏT MÜDDƏTİ:
15 OKTYABR 2018 - 31 MART 2019

TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasında BDU və AMEA-nın birgə səyyar iclası keçirilib

Oktyabrın 3-də Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasında Bakı Dövlət Universiteti (BDU) Elmi Şurasının və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Rəyasət Heyətinin birgə səyyar iclası keçirilib. AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə tədbir iştirakçılarını iclasın gündəliyi ilə tanış edib. Sonra Akif Əlizadə akademik Sudeif İmamverdiyevə Azərbaycan Respublikasının "Şərəf" ordenini təqdim edib.

BDU-da nanotexnologiya sahəsində yeni tədris proqramları, dərslər, dərslər, dərslər, monoqrafialar hazırlanıb

gistr hazırlığı aparılıb. Qısa müddətdə bu istiqamətdə kimya və fizika fakültəsindən 12 nəfər fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi üzrə dissertasiya müdafiə edib. Akademik bildirib ki, nanotexnologiya sahəsində yeni tədris proqramları, dərslər, dərslər, dərslər, monoqrafialar hazırlanıb, hətta bəzi dərslər ABS-in və Rusiyanın məşhur nəşriyyatlarında və universitetlərinə də çap edilmişdir.

BDU-da nanotexnologiya sahəsində bir sıra inkişaf etmiş ölkələrlə təbiiq xarakterli birgə tədqiqatlar aparılır

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda BDU-nun rektoru, akademik Abel Məhərrəmov "Azərbaycanda nanotexnologiya sahəsində aparılan tədqiqatlar, nəticələr və perspektivlər" mövzusunda elmi məruzə ilə çıxış edib. O, Prezident İlham Əliyevin Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncamını xatırladaraq, AMEA-nın yubileyə bağlı tədbirlər planını təsdiq etdiyini və məruzəsinin yubiley ərsəsinə hesabət olduğunu diqqətə çatdırıb. Prezident İlham Əliyevin 2004-cü il oktyabrın 4-də Rummıniyaya rəsmi səfəri zamanı iki ölkənin universitetləri arasında nanotexnologiya istiqamətində müqavilə imzalandığını deyən akademik Abel Məhərrəmov, dövlət başçısının göstərişinə əsasən, bir il sonra BDU-da Nano Araşdırmalar Mərkəzinin, ardınca "Nanomaterialların kimyəvi fizikası" kafedrasının yaradıldığını və dünyanın elminin bu prioritet istiqaməti üzrə tədqiqatlarına başladığını diqqətə çatdırıb. Qeyd olunub ki, qısa müddətdən sonra bu elmin əsasları universitetin fizika, kimya, biologiya fakültələrinin bakalavr pilləsində tədris edilməyə başlayıb. Eyni zamanda, nanohissəciklərin fizikası, nanomaterialların fiziki kimyası və nanobiotexnologiya ixtisaslaşmalarında ma-

Nanotexnologiyanın təbiiq sahələrinin çox böyük diapazonda yerləşdiyinə diqqət çəkən akademik Abel Məhərrəmov BDU-da nanotexnologiyanın texnika, tibb, neft, ekologiya, kənd təsərrüfatı sahəsi və hərbi sənayə istiqamətində araşdırmalarına diqqət çəkib və bunun üçün dəyərli milyonlarla ölçülən cihaz və avadanlıq alındığını söyləyib. Qeyd olunub ki, BDU-da nanotexnologiya sahəsində dünyanın bir sıra inkişaf etmiş ölkələri ilə təbiiq xarakterli birgə tədqiqatlar aparılır. İtaliyanın müvafiq universitetləri, bu sahədə olan araşdırma mərkəzləri ilə ümumi dəyəri 8,5 milyon dollar olan qrant layihələri uğurla yerinə yetirilib. Netice olaraq 2017-ci ildə "Web of Science" sistemində daxil olan jurnallarda universitet alimlərinin 247 məqaləsi dərc edilmişdir ki, bu məqalələrdən 37-si nanotədqiqat sahəsinə aiddir.

Nanotexnologiya sahəsində multidissiplinar tədqiqatların davam etdirilməsinin məqsəduyğunluğu

Məruzə dinləndikdən sonra AMEA-nın vitse-prezidentləri, akademiklər İbrahim Quliyev, Dilqəm Tağıyev və İradə Hüseynova, AMEA-nın akademik-katibi, akademik Əhliman Əmiraslanov, AMEA-nın Fizika-Riyaziyyat və Texnika Elmləri Bölməsinin akademik-katibi, akademik Nazim Məmmədov, akademik Vasif Babazadə və digərləri mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər. Onlar bu elmi istiqamətin dünya elminin prioritet sahələrindən biri kimi əhəmiyyətindən danışıb, respublikada bu istiqamətdə tədqiqatların məqsəduyğunluğu və vacibliyini qeyd ediblər. Eyni zamanda, respublikada nanomateriallar sahəsində aparılan tədqiqatların əlaqələndirilməsi və elmi araşdırmaların hazırkı vəziyyətini müəyyənləşdirilməsi məqsədilə AMEA, BDU və bu istiqamətdə tədqiqat aparılan digər strukturlarla birlikdə dövlət qurumlarına təqdim etmək üçün məqaləyihənin hazırlan-

ması qərara alınıb. Qərara əsasən, akademik Abel Məhərrəmovun təqdim etdiyi məruzə bəyənilib və innovativ elm sahəsi olan nanotexnologiyanın əhəmiyyətini nəzərə alaraq, aparılan multidissiplinar tədqiqatların davam etdirilməsi məqsəduyğun hesab olunub. Həmçinin qərarda respublikada nanomateriallar sahəsində aparılan tədqiqatların əlaqələndirilməsi və elmi araşdırmaların hazırkı vəziyyətini müəyyənləşdirmək məqsədilə AMEA, BDU və bu istiqamətdə tədqiqat aparılan digər müəssisələrlə prioritet istiqamətlər üzrə müştərək məqaləyihənin hazırlanması üçün işçi qrupu yaradılması qərara alınıb.

Tədbirdə müzakirəyə çıxarılan ilk elmi-təşkilati məsələ AMEA-nın elmi müəssisələrində 2018-ci ildə aparılmış tədqiqatların əlaqələndirilməsi və elmi araşdırmaların hazırkı vəziyyətini müəyyənləşdirmək məqsədilə AMEA, BDU və bu istiqamətdə tədqiqat aparılan digər müəssisələrlə prioritet istiqamətlər üzrə müştərək məqaləyihənin hazırlanması üçün işçi qrupu yaradılması qərara alınıb. Qərara əsasən, akademik Abel Məhərrəmovun təqdim etdiyi məruzə bəyənilib və innovativ elm sahəsi olan nanotexnologiyanın əhəmiyyətini nəzərə alaraq, aparılan multidissiplinar tədqiqatların davam etdirilməsi məqsəduyğun hesab olunub. Həmçinin qərarda respublikada nanomateriallar sahəsində aparılan tədqiqatların əlaqələndirilməsi və elmi araşdırmaların hazırkı vəziyyətini müəyyənləşdirmək məqsədilə AMEA, BDU və bu istiqamətdə tədqiqat aparılan digər müəssisələrlə prioritet istiqamətlər üzrə müştərək məqaləyihənin hazırlanması üçün işçi qrupu yaradılması qərara alınıb.

gül olmaq istəyən əməkdaşlarına müvəqqəti istifadə üçün torpaq sahələrinin ayrılması məqsəduyğun hesab edilmişdir. Bununla bağlı təkliflərə baxılması üçün komissiya yaradılıb. Digər qərarla AMEA Rəyasət Heyəti və AMEA Azad Həmkarlar İttifaqının Rəyasət Heyəti arasında 2018-2020-ci illər üzrə kollektiv saziş təsdiq edilmişdir.

BDU-nun Astrofizika kafedrasının Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasında filialı açılıb

İclasda həmçinin AMEA əməkdaşlarının sosial təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində fəaliyyətin tərkib hissəsi olaraq onların istirahətinin səmərəli təşkilatı üçün binalardan istifadə edilməsi məqsədilə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi qərara alınıb. Rəyasət heyəti AMEA-nın magistrant və doktorantlarının tədris müddəti ərzində yaşayış yeri ilə təminatı və bu istiqamətdə təşkilati məsələlərin həlli məqsədilə də tapşırıq verib.

Bundan əlavə, qərarla AMEA-nın Neft və Qaz İnstitutu, Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutunun strukturunda qismən dəyişiklik edilmişdir. Həmçinin AMEA-nın akademik Abdulla Qarayev adına Fiziologiya İnstitutunda İmmunofiziologiya və eksperimental transplantologiya laboratoriyası yaradılıb.

Rəyasət heyəti AMEA-nın Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun nəzdində Antropologiya Mərkəzinin yaradılması məsələsinin müzakirə edərək təsdiq edilmişdir.

Daha sonra kadr məsələləri nəzərdə tutulmuşdur. Sonda Bakı Dövlət Universiteti Astrofizika kafedrasının Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasında filialı və rəsədxana ərazisində akademiklərin əməkdaşlarına asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələri üçün istirahət mərkəzi açılıb.

Bakıda Koreya Respublikasının milli bayramı qeyd edilib

Oktyabrın 3-də Bakıda Koreya Respublikasının milli bayramı - dövlətin yaranması günü münasibətilə rəsmi qəbul təşkil edilmişdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Koreya Respublikasının Azərbaycandakı səfiri Kim Çanq-çyu rəsmi qəbulda çıxış edərək ölkənin müstəqillik tarixindən danışıb. İki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasından 26 il ötdüyünü vurğulayan diplomat yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər, görüşlərin əhəmiyyətindən bəhs edib. O, iki ölkə arasında müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndirildiyini bildirdi. Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi tapşırıqlar üzrə səfiri Gündüz Cəferov

Azərbaycan hökuməti adından Koreya xalqını təbrik edib. O, iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar və digər sahələrdə əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyini deyib. Gündüz Cəferov bildirdi ki, ölkələrimiz arasındakı mövcud siyasi dialoq ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafına xüsusi tökan verir. Yüksək səviyyəli görüşlər və qarşılıqlı səfərlər münasibətlərimizin inkişaf perspektivini daha da artırır. Xüsusi tapşırıqlar üzrə səfir Azərbaycan ilə Koreya Respublikaları arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrimizin inkişaf edəcəyinə əmin olduğunu da diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə rəsmi şəxslər, səfirlər, deputatlar, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, media təmsilçiləri və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Daşkənddə keçirilən beynəlxalq turizm sərgisində Azərbaycan da təmsil olunur

Dünya Turizm Təşkilatının dəstəyi ilə Daşkənddəki "Özəkspomərkəz" sərgilər salonunda "Turizm Böyük İpək Yolunda" adlı 24-cü beynəlxalq turizm sərgisinin açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərgidə dünyanın 15-dən artıq şirkəti iştirak edir.

Azərbaycanı bu sərgidə "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin Özbəkistandakı nümayəndəliyi təmsil edir. Açılışda AZAL-ın Özbəkistandakı nümayəndəliyinin təqdimatı təşkil olunub. Təqdimatda bildirilib ki, AZAL-ın 80 yaş tamam olur. Bakıdan ilk təyyarə reysi 1923-cü ildə Bakıdan Tbilisiyə və geriye uçub. Bundan sonra digər ölkələrə də reyslər açılıb.

Qeyd olunub ki, bu il iyunun 30-dan həftədə iki dəfə Bakı-Daşkənd-Bakı reysləri həyata keçirilib. AZAL böyük aviadaşıyıcı və MDB ölkələrinin aviasiya şirkətlərinin liderlərindən biridir. Aviasirkə-

tin ümumi marşrut şəbəkəsi 25 ölkədə 40 istiqamətdən ibarətdir. Təqdimatda Azərbaycanın Naftalan şəhərinin müalicə turizmi sahəsində geniş təcürbəsi haqqında da söhbət açılıb. Bildirilib ki, Özbəkistandan da bu şəfali müalicə ocağına çoxlu turist gəlir və onlar AZAL-ın təyyarələrini seçirlər. Mərasimdə Azərbaycan mülki aviasiyasının tarixi ilə bağlı sənədli film nümayiş etdirilib. Azərbaycanın tarixi və mədəniyyəti ilə bağlı viktorina keçirilib və qaliblərə hədiyyələr təqdim olunub, milli geyimlə qızlar Azərbaycan rəqslerini ifa ediblər.

"AZƏRBAYCAN" – 100 İstiqlalımızın yadigarı, həmyaşıdı və tərənnümçüsü

O il bahar gəlməyə tələsmişdi. Yazın xoş havası Novruz bayramı ovqatına qarışmışdı. Xızılı Qafar kişinin kasıb komasına parlaq işıq, hərəret gətirən isə bahar nəfəsləri günəş deyil, ailənin yeddinci övladının dünyaya gəlişi idi. Ata-anasının istəyi onun ayağı sayılı, xoş taleli, uzun ömürlü olmasıydı. Ondan qabaq doğulan uşaqların üçü körpə ikən tələf olduğundan ürəkləri yaralı idi...

Azərbaycanın əksər kəndlərində o dövrdə rəsmi qeydiyyat aparılmırdı. Xızı kəndinin sakini Qafar kişi də nə böyük uşaqlarına, nə də sonbeşiyinə doğum şəhadətnaməsi götürdü. Cəfər adını verdikləri bu uşaq sonralar ictimai-siyasi xadim, istiqlal mücahidi, dramaturq, şair, yazıçı, publisist, tərənnümçü kimi məşhurlaşacaq, istedadı ilə hər kəsi heyətdə qoyacaqdı. Həyatını, yaradıcılığını, ictimai-siyasi fəaliyyətini araşdırmağa aylarını, illərini sərf edən tədqiqatçılar onun doğum tarixini fərqli yazacaqdılar. Ən çox istinad olunan tarix isə belə olacaqdı: Cəfər Cabbarlı 1899-cu il martın 20-də Novruz bayramında dünyaya gəldi.

Həyatın ilk sınaqları

Günlər keçirdi. Kömürçü Qafar kişi görmə qabiliyyətini itirdikdən sonra ailənin dolanışığı daha da ağırlaşdı. Kəsiblik onları Xızıldan Bakıya köçməyə məcbur etdi. Şəhərin "dağılıq məhəlləsi"ndə yaşamağa başladılar. Burada da həyat Qafar kişinin üzünə gülmədi. İki il keçməmiş dünyasını dəyişdi. Ailənin qayğılarını həyat yoldaşı Şahbikə ilə böyük oğlu Hüseynqulu çəkməli oldular. Atası vəfat edəndə evin sonbeşiyinin - Cəfərin üç yaşına var idi. Onun oxuması anasının ən böyük arzularından idi. Varlı ailələrin paltarlarını yuyub, çörək bişirərək uşaqlarını dolandıran Şahbikə kiçik oğlunu dini məktəbə qoydu. Cəfər əvvəlcə məhəllə mollasının, bir müddət sonra isə molla Qədirin yanında Quran dərsi keçdi. Ailəsinə də bacardığı qədər əl yetirir, altı-yeddi yaşında anasının bişirdiyi çörəkləri alverçilərin dükanına daşımağa qardaşına kömək edirdi.

Gözüaçıq uşaq idi. Yeniliklərə meyil göstərirdi. Bu cür düşüncələri onu molla-xanadan ayırdı. Özünə başqa təhsil yolu seçdi. 1905-ci ildə "Stariy Poçtovi-25"də Hacı Məmmədhusəyn Bədəlovun şəxsi mülkündə açılan üçüncü "7-ci müsəlmani və rusi" məktəbinin birinci sinfinə daxil oldu. Dünyagörüşünün formalaşmasında məktəbin müəllimləri - Süleyman Sani Axundov, Abdulla Şaiq, Rəhim bəy Şixlinski, Əhməd Mustafayev böyük rol oynadılar.

Məktəb yoldaşları əsasən Cəfər Cabbarlı kimi kasıb balaları idi. Təhsil haqları ödənilərkən ailə vəziyyətləri, çətinlikləri nəzərə alınmırdı. Xüsusilə məktəb naziri Süleyman Sani Axundovun təşəbbüsü ilə ən yaxşı oxuyan şagirdlər nəinki təhsil pulundan azad edilirdilər, həm də ianə ala bilirdilər.

1908-ci ilin yazında "7-ci müsəlmani və rusi" məktəbini bitirdikdən sonra bir müddət ailəsinə kömək etdi. 1909-cu ilin payızında imtahan verib Alekseyev adına 3-cü Ali-ibtidai məktəbə qəbul olundu. Bu təhsil ocağında da bəxti gətirdi. Mahmudbəy Mahmudbəyov, Pənah Qasimov kimi görkəmli pedaqoqlar onlara yalnız elm öyrətmədilər, həm də milli-mənəvi dəyərlərini sevdən, ana dilinin səfliliyini qoruyan şəxsiyyətlər kimi yetişmələri üçün çalışdılar.

Sonralar uzun illər dostluq edəcəyi Mirzə Bala Məmmədzadə məktəb yoldaşlarından biri idi. Oxsar taleləri onları bir-birinə yaxınlaşdırdı. Hər ikisinin uşaqlıq çağlarına kasıblığın, ata döndürün ağırları, qüssəsi çökmüşdü. Böyükdükcə düşüncələrinin, arzularının, ideallarının bənzerliyi dostluqlarını daha da möhkəmləndirirdi. Yalnız məktəbdə bir yerdə olurdular, yaxın məhəllələrdə yaşadıklarından dərindən sonra da görüşür, mütləbi etdikləri nağılları, hekayələri barədə fikirlərini bölüşür, bir-birlərinə öz şeirlərini oxuyurdular.

İlk şeirinin, ilk mətbu əsərinin nə vaxt və harada çap olunduğu barədə tədqiqatçılar müxtəlif fikirlər söyləsələr də, bir həqiqət dəyişməz qalır: Cəfər Cabbarlı yaradıcılığa erkən yaşlarından başlamışdı. Onun istedadını uşaqlıq illərində bədhətən dediyi şeirləri belli etmişdi.

1915-ci ilin aprelinde məktəbi bitirən Cəfər Cabbarlı imtahan verərək Bakı Politeknik Məktəbinin elektromexanika şöbəsinə daxil oldu.

Dövr tələtümü idi. Çarizmin sərt qadağalarına, cəza tədbirlərinə baxmayaraq, hakimiyyətə qarşı etirazlar güclənir, ictimai-siyasi hadisələr gətirdikcə gərginləşirdi. İnkilab coşğusu XX əsrin ikinci onilliyində daha da yüksəlirdi.

Siyasi hadisələr Bakı Politeknik Məktəbinin tələbələrini də öz axarına saldı. Zamanın çağırışına səs verən gənclər inqilabi hərəkatə sonsuz ümidlərlə qoşuldular. Cəfərin tələbə yoldaşı Mirzə Bala Məmmədzadə sonralar həmin günləri belə təsvir edəcəkdiki: "Gənclər arasında isə vəziyyət belə idi: Hər orta-lisey dərəcəli məktəbdə bir tələbə cəmiyyəti vardı. Bu cəmiyyətin nüma-

yəndələrindən ibarət bir də məktəbdəki gizli təşkilatın adı "İrşad" idi və özümlə məxsus "Arzu" adlı əl əl yazılı, rəsmi bir də məcmuəmiz vardı. Cəfər bu təşkilatın ən fəal üzvlərindən biri idi. Zaten o zaman Bakı məktəbləri arasında ən fəal və inqilabçı olanlar bizim məktəbdə Bakı oğlan liseyi (real məktəb) və qız gimnaziyası idi".

Uşaylar, inqilablar, Birinci Dünya müharibəsinin gətirdiyi bəlalər gələcəklə bağlı arzularına kölgə sala bilirdi. Cəfərin xeyalları, istəkləri bahar suları kimi aşırıb-daşır, qəlbine sığışmırdı. Ancaq dövrün ağır şərtləri, sıxıntıları bu coşqun

soyqırımında şəhid olan yurddaşlarına "Dur, ey xar olan millət" adlı mərsiyə yazdı. Bu ağırlı mövzuya sonralar "Əhməd və Qumru" hekayəsini, "Bakı müharibəsi", "1905-ci ildə" dramlarını həsr etdi.

1918-ci il Azərbaycan tarixinə ziddiyyətə dolu il kimi yazıldı. Daşnak-bolşevik silahlı birləşmələri o il yalnız Bakını qana boyamadılar. Azərbaycanın əksər bölgələrində soyqırımı törətdilər. Dinc, günahsız insanlara işğalçılar verdilər, vəhşiliklə qətlə yetirdilər.

O dəhşətli günlərdə aldıkları ən xoş xəbər əvvəlcə Tiflisdən 1918-ci ilin ma-

gəzən yapıncılı süvarilər sel axınında vəcdə gələrək güllə atır və qara camaatı təbii fəlakətdən daha betər dənşətə salırdılar.

Birce çarəmiz qalır: redaksiyada gələcək. Özümlə köhnə qəzet qalıqlarından rahat yatacaq düzəltməyə başladım. Ancaq hər şeyə şəxsi münasibətlər olan qadınlar (redaksiya həmkarlarımız) buna qəti etiraz edib bildirdilər ki, özlərini Bakını basmış dəniz və okean sularına atarlar, amma azad mətbuat üstündə yatmazlar ("Azərbaycan" qəzeti (rus dilində), 26 noyabr 1918).

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin istiqlalpərvər gəncləri böyük sevgi ilə, sevinclə müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərirdilər. 1918-ci il dekabrın 7-də cümhuriyyət hökuməti Parlamentinin rəsmi açılışı oldu. Parlament aparatına Cəfər Cabbarlı, Mirzəbəla Məmmədzadə, Əbdül Vahab Yurdsever, Seyid Hüseyn Sadıqov, Şəfiqə xanım Əfəndizadə və digər gənclər işə qəbul edildilər.

"Bir çağ varmış, ölkəm azad yaşamış"

Parlamentin stenoqrafçısı vəzifəsi Cəfər Cabbarlıya cümhuriyyətin yaradıcıları, ictimai-siyasi xadimləri ilə ünsiyyətə olmaq, onların dövlət quruculu-

Bu göy boya Göy Moğoldan qalmış bir türk nişanı, Bir türk oğlu olmalı!

Yaşıl boya islamlığın sarsılmayan imanı, Ürəklərə dolmalı!

Şu al boya azadlığın, təcaddüdün fərmanı, Mədəniyyət bulmalı.

Səkkiz uclu şu yulduz da səkkiz hərfli OD YURDU Əsarətin gəcəsindən firsət bulmuş quş kibi, Səhərlərə uçuşdur

Şu hilal da türk bilgisi, düzgün sevgi nişanı,

Yurdumuzu qucmuşdur! ("Azərbaycan" qəzeti, 29 avqust 1919, № 263).

"Azərbaycan" qəzetində işıq üzü gərən "Sevimli ölkəm" sərlövhəli şeirində isə Cəfər Cabbarlı məmləkətinin həm hüsnünü bəzəyən - şiş ucları buludlarla döyüşən dağlarını, göy otlardan ipək paltar geyinən tarlalarını, düzlərini, verimli toprağını, geniş çöllərini, çalışqan ərərlərini, igid ellərini, ceyran gözlü qızlarını, həm də şanlı tarixini vəsf edirdi:

Quzğun dəniz oynar ayaqlarında, Işıq saçır nəfli torpaqlarında.

Tarixlərin altın yarpaqlarında Dadlı-dadlı sözləri var ölkəmin.

Yanar dağlarında yalov coşarmış, Ona tapınmaya ellər qoşarmış,

Bir çağ varmış, ölkəm azad yaşamış, Bu yollarda izləri var ölkəmin.

Ümidin sönməyən işığı

təbiətli gəncdən uzaq deyildi. Zamanəyə münasibətini, haqsızlıqlara etirazlarını, eyni zamanda, bədii yaradıcılığa bağlı düşüncələrini ən yaxın sırdaşı Mirzə Bala ilə bölüşürdü. Artıq on altı-on yeddi yaşlarına çatmış gənclərin söhbətləri daha ciddi ictimai, siyasi mövzulara əhatə edirdi. Bir də bədii yaradıcılığa maraqları sanki onlarla birlikdə böyüyürdü. Yeni əsərlərini həvəslə bir-birlərinə oxuyurdular.

1915-ci ildə "Qurtuluş" jurnalının ikinci sayında elan edilən "Yazı yarışımız" adlı müsabiqəyə Cəfər Cabbarlı "Qürub çağı bir yetim" adlı şeirini, Mirzə Bala Məmmədzadə isə "Çoban Vəli" adlı hekayəsini göndərdi. Əsərlər nəzm və nəsr sahələrində birinci yerlərə layiq görüldü və "Qurtuluş"un 16 noyabr 1915-ci il tarixli 4-cü sayında dərc edildi.

1916-cı il Cəfər Cabbarlının ən uğurlu illərindən biri oldu. Yeni bədi əsərlər yazdı. "Solğun çiçəklər" pyesi İsmailiyyə binasının salonunda tamaşaya qoyuldu.

Dur, ey xar olan millət

1917-ci ildə Fevral burjuva inqilabının qələbəsi ilə Romanovlar taxtdan salındı. Çar hökumətinin süqutundan sonra senzura qadağalarına son qoyuldu. Bundan ruhlanan gənc Cəfər bədii yaradıcılığa daha böyük şövqlə məşğul oldu.

Növbəti il - 1918-ci il tufan kimi, qarışğa kimi gəldi. Həmin ilin martında daşnak-bolşevik silahlı dəstələrinin törətdikləri dəhşətli faciələr çoxlarının ocağını söndürdü, yurd-yuvasından ayırdı. Cəfər də o ağır günlərdə yaxınlarını Bakıdan Xızıya aparmaq üçün yola düşdü. Şəhərdən çıxarkən atəşə tutuldular. Ölümündən qurtulmaqları möcüzə oldu...

Cəfər Cabbarlı ailəsinə əvvəlcə Xızının Upa kəndinə, sonra Qızıya apardı. Şəhər azad edildikdən sonra ermənilərin zülmələrindən baş götürüb gədənler geri döndülər. Cəfər də ailəsinə Bakıya gətirdi. Daşnak-bolşevik qətləmində qurban gədən soydaşlarının müsibətlərini heç zaman unutmadı. 1918-ci ilin mart

ündəki xidmətlərini görmək, nitqlərini qeydə almaq fərseti verdi. Bu məsuliyyətli iş onu "Azərbaycan" qəzeti redaksiyasındakı mütercimlik fəaliyyətindən də ayırdı. Gənc Cəfər parlamentin həm stenoqrafçısı, həm də hökumətin rəsmi mətbuat orqanının mütercimi kimi böyük həvəslə çalışır, eyni zamanda, məqalələr, bədii əsərlər yazırdı.

O, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varlığını ilham alırdı. Azad Azərbaycan dövlətinin üçrəngli, ay-ulduzlu bayrağına "Sevdiyim" deyə müraciət edirdi. Gənc Cəfər qəlbini çuğlayan duyğularını poetik misralara çevirir, baş üzərində müstəqil ölkəsinin bayrağının dalğalandığını görməyin səadəti ilə yazırdı:

Altın köksün hilal-yıldız, işıqları öpünce, Zirvasından Şah dağının gündoğuşu dinilir. Rəhm Allahı gözəlliklər tanırsı tek peç inkə, Bir siyaqla könlülərə hey salamlar söylüyür. O yerlərdə qardaşları, dostları var, pek sevir,

Yaşıl donlu, mavi gözlü, al yanaqlı sevdiyim ("Azərbaycan" qəzeti, 1919, 25 avqust, №260).

Cəfər Cabbarlının milli bayrağımıza həsr etdiyi ikinci şeiri "Azərbaycan bayrağına" adlanır. Qürurla seyr etmək, oxşamaq istədiyi bu sevimli üç boyalı, üç mənalı bayrağın gözəlliyi şair üçün müqəyisəyəgəlməzdir. Bu heyretəməz gözəlliyi sevgisini o, belə dilə gətirirdi:

Ne imiş bu, aman Allah?! Od yurdunun yarpağı! Göy yarpağı, al çiçəklə yaşıl otlar topasını? Xayır, xayır? Çiçək solur, otlar yerdə tapdanır. Yulduzlardan hilaldan da yükseklərdə fırlanıyor. Kölgəsində ay ayılıb bir gözəli qucmada, Qucaşaraq sevdiiylə yükseklərə uçmada, Şu görünüşü bir ananın şafqətinə oxşayor.

Düşündükcə zövqlərini, vicdanını oxşayor ("Azərbaycan" qəzeti, 29 avqust 1919, № 263).

"Müstəqil Azərbaycan dövlətinin üçrəngli, ay-ulduzlu bayrağının mənası nədir?" sualına Cəfər Cabbarlı 1919-cu ildə mükəmməl şəkildə cavab verirdi:

İpəgindən qızlar çadra geyənlər, Ölkələrin azad görmək dilərlər, Bu yertəri bütün ellər sevrələr.

Yalnız bizdə gözləri var ölkəmin. ("Azərbaycan" qəzeti, 1919, №92).

1919-cu ilin dekabrında Müsavat Partiyasının II qurultayı keçirildi. Dekabrın 2-dən-12-dək davam edən qurultayda respublikanın bütün bölgələrindən gəlmiş 140 nümayəndə, çoxsaylı qonaq və mətbuat işçiləri iştirak edirdilər. Nümayəndələr arasında Cəfər Cabbarlı da var idi. Qurultayın gedişi haqqında "Azərbaycan" qəzetində yazılırdı: "Natiqlər firqənin xarici və siyasi məsələlərində tutmuş olduğu xətti-hərəkəti təsvib və təqdir ediyorlar. Fəqət, daxili işlər bərəsində natiqlər iki qismə ayrılıyor.

Birinci qism natiqlər - Xəlil İbrahim, Məmmədzadə Mirzə Bala, Cabbarzadə Cəfər, Axundzadə Cavad, Məhəmməd-zadə Əbdül Vahab, Seyid Hüseyn Münsif və sairləri xarici və siyasi məsələlərdə firqə mərkəzinin və fraksiyanın fəaliyyətini təqdirə daxili, xüsusən təşkilat məsələsində işlərini tənqid ediyorlar. Daha doğrusu, az hesab ediyorlar.

Digər qism isə - Rəsulzadə Məhəmmədli, Kazımzadə Abbasqulu, Mürsəlzadə Piri və qeyriləri bütün fəaliyyəti təqdir ediyorlar". ("Azərbaycan" qəzeti, 1919, 5 dekabr, №338).

Qurultayda müzakirəyə çıxarılan aqrar məsələsi mübahisələrə səbəb oldu. "Azərbaycan" qəzeti bu barədə bildirdi: "Cəfər Cabbarzadə, Cavad bəy Melik-Yeqanov, Mustafa Mahmudov, Seyid Hüseyn Münsif, Zülfüqar Məhəmmədov və İsgəndər Hüseynzadə əfəndilər layihəyə tərəfdar və onu müdafiə ediyorlar". ("Azərbaycan" qəzeti, 1919, 15 dekabr, №344).

Qurultayda çıxış edənlər cəmiyyətin, dövlətin inkişafında əngələ çevrilən problemləri nəzərə çatdırır, onların həlli yollarını axtarırdılar. Cəfər Cabbarlı da "Dağ kəndlərindən - Sayad Xızı" mövzusunda danışdı. O, Azərbaycanın əksər dağ kəndlərini acınacaqlı sosial-iqtisadi vəziyyətini diqqətə çatdırdı.

1920-ci ilin fevral-aprel aylarında onun yazdığı şeirlərdən kədər, qüsse, nigaranlıq boy verirdi. Çünki başı üzərində qara buludlar dolayan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin gələcəyindən narahat idi. Parlamentdə eşitdikləri, gördükləri, duyduqları ağır yük kimi qəlbine çökürdü.

Həmin ilin 27 aprelinde Parlamentin sonuncu fəvqəladə gecə iclasında XI Qırmızı Ordunun təzyiqi ilə milli hökumət istefa verdi. Azərbaycanın işğalından sonra Cəfər Cabbarlı "Kommunist" qəzetində və Xalq Ərzaq Komissarlığında tərçüməçi, Azərbaycan Şura Mərkəzi İcraiyyə Komitəsində stenoqrafçı işləməyə başladı. Görünən bu idi...

Vətəndə qalan vətənpərvərlərimiz Azərbaycanın azadlığı uğrunda mübarizə yollarını müəyyənləşdirmək üçün gizli təşkilatlanmağa qərar aldılar. Siyasi fəallardan birinin - Cəfər Cabbarlının evində toplaşdılar. Yaradıcıları gizli "Milli müqavimət komitəsi"nin baş katibi Cəfər Cabbarlı, rəhbəri Mirzə Bala Məmmədzadə, onun müavini isə Əbdül Vahab Yurdsever oldu. Böyük çətinliklərdə də olsa gizli mətbəədə "İstiqlal" qəzetini də çap etdilər.

Sovet hökumətinin təhlükəsizlik orqanlarının əmansız təqiblərinə sinə gərəkə gizli gənclərin bir müddət qoruya bildilər. Ancaq 1923-cü il iyunun 14-dən 15-nə keçən gecə Cəfər Cabbarlı və digər ictimai-siyasi xadimlər həbs olundular. Onlar avqustun 12-də azadlığa çıxma bilsələr də, qara günləri bitmədi. Sovet hakimiyyəti ilk günlərdən Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda çalışmış, cümhuriyyət hökumətinə xidmət etmiş, onun rəsmi qəzetində - "Azərbaycan" qəzetində işləmiş şəxsiyyətlərə qarşı xüsusi ilə qəddar oldular.

Həbsxanadan çıxıldıqdan sonra da Cəfər Cabbarlının "cəzası" bitmədi. Təhsil aldığı Bakı Dövlət Universitetinin tibb fakültəsinin ikinci kursundan, iş yerlərindən çıxarıldı.

1923-cü il oktyabrın 5-də istiqlal fədalərinin bir neçəsi yenidən həbs edildi. Həbslər zamanı "İstiqlal" qəzetinin də çap olunduğu mətbəə aşkarlandı. Oktyabrın 13-dək zindanda mücahidlərə işğalçılar verildi.

Bu dəfə də həbsdən buraxıldılar. Amma Cəfər Cabbarlı sovet hökumətinin işğancə məşinını xatırladın həbsxanasından xilas olsa da, ruhan azad deyildi. O, qeyri-adi istedadının diktsəsi ilə yeni əsərlər yazırdı. Azərbaycan teatr səhnəsi Cəfər Cabbarlının "1905-ci ildə", "Od gəlini", "Sevil", "Almaz" və digər dramları ilə zənginləşdi. Sovet ədəbi tənqidində isə onun əsərləri bolşevik ideologiyasına uyğun təhlil və tədqiq edilirdi. Cümhuriyyət dövrü yaradıcılığına qərəzli yanaşılır, haqqında yazılırdı: "...Bu qarağürhüç, əksinqilabi təbliğət o zaman bezi gənclərin şüurunə zəhər-ləyə bilmişdi. Bu gənclərin arasında Cəfər Cabbarlı da vardı. 1918-1919-cu illərdə Cabbarlı millətçi burjuva ziyalları arasında yaşamağa, Müsavat Partiyasının orqanı olan "Azərbaycan" qəzetinin redaksiyasında işləməyə məcbur olmuşdu. Bu illərdə Cabbarlı millətçilik ruhunda bir neçə əsər yazmışdı". Sovet mətbuatında da guya onu mədh edirdilər: "Cəfər ilk öncə Müsavat ideologiyasına qapılısa da, panislamist və pantürkist ikən, sonradan yanıldığını bilərək, qəti surətdə və bütün enerjisini sosializm quruluşuna həsr etmişdir". Əslində isə sovet hökuməti onun 1919-cu ildən Müsavat Partiyasının üzvü olduğunu, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə ürəkli xidmət etdiyini, onun parlamentində və rəsmi qəzetində - "Azərbaycan"da çalışdığını, milli hökumət devrildikdən sonra gizli təşkilatın yaradıcılarından olduğunu unutmurdu.

Cəfər Cabbarlı "Aydın" əsərində yazırdı: "Mən istəyəm ki, insan azad, fikir azad, millət azad, hər şey azad olsun!". Bu istək bolşevik ideologiyasına uyğun gəlmədi. Ancaq digər cümhuriyyət aşiq-ləri kimi Cəfər Cabbarlı da Azərbaycanın yenidən müstəqilliyinə qovuşacağı güinə ümidini itirmədi.

...Bu dəfə onun ömrünə bahar deyil, ölümlə gəlməyə tələsdi, 31 dekabr gecəsi Azərbaycanın istedadlı, Vətən eşqi övladı Cəfər Cabbarlıni həyatdan qoparıb apardı. O, bu dünyadan Vətəni, dövlətini yenidən azad görməyin həsrəti ilə köçdü. Cəfər Cabbarlının məsləkdaşlarının - Azərbaycan istiqlal aşiqlərinin ömrünün qışı isə bundan sonra heç zaman bitməyəcəkdiki. Sovet hakimiyyəti onların müstəqillik arzularına son qoymağının mümkünslüyünü bildiyi üçün repressiya siyasəti yürüdəcəkdi. Hələ ki 1934-cü ilin qışı idi. Kütləvi həbslərə üç il qalır...

Zəhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

REGIONLARIN SOSIAL-IQTISADI INKIŞAFI III DÖVLƏT PROQRAMI

Hacıqabulda pambıq tarlaları bəyaz dona bürünüb

Hacıqabulda bu il 1300 hektarda pambıq yetişdirilib. Aylardan bəri çökən zəhmət hədəf getməyib - tarlalar bəyaz dona bürünüb. Rayonda ən çox pambıq ekilən yerlərdən biri Qarasu kəndinin ərazisidir. Öyrəndik ki, orada yığım gedir. "P-Aqro" MMC-nin direktoru Murad Muradovla həmin əraziyə getməyi qərarlaşırdıq.

var. Yarpağın tökülməsi üçün 6 çiləyici aparat saz vəziyyətdədir. Maşınlar işə start xəttində dayanaraq komanda gözləyir. Umumi məhsulun yarıdan çoxunun maşınlarla yığılması nəzərdə tutulur. Təzə çökən beton kanalı üstü ilə xeyli getdikdən

maşınların kanalın üstündən sahəyə keçəcəyi yeri hamarlaşdırmaq lazımdır, yoxsa sahəyə girərkən maşınların aşağı ön hissəsi torpağa toxunub zədələne bilər. Digər bir məsələ isə maşınların yuyulması üçün sahədə suyun olmasıdır. M. Muradov onların bu xahişlərinin sözsüz yerinə yetiriləcəyini deyir.

Öyrənirik ki, 18 hektardan ibarət olan bu pambıq sahəsi Səadət Mirzəyevanındır. O, bu il 150 hektarda bol məhsul yetişdirib. Umumi sahənin 50 hektarını ələ, q-

O, "etiraz etməsəniz, məsina iki nəfər götürərdim. Gətdiyimiz sahənin məhsulunu çoxu maşınlarla yığıla- caq. Bir müddət əvvəl orada dərmanlama işləri aparılıb. Pambıqyığın maşının sürücüləri ona görə götürürəm ki, defalyasiya olunmuş yer- lərə baxıb, nə vaxt yığıma başlamaq mümkün olduğunu bilsinlər. Hər ikisi - Müşfiq Quliyev və Cümşüd Abbasov "Aqrolizinq" ASC rayon filialı- nın işçiləridir", - dedi.

Muğan kəndindən keçib Qarasu kəndinə çatırıq. Ölkə- mizdə gedən inkişaf, tərəqqi, iqtisadi yüksəliş bu yaşayış məntəqələrində də özünü gös- tərir. Kəndlərdə tikilən yaşayış evləri, ictimai binalar, kommersiya obyektləri xoş ov- qat yaradır. Yol yoldaşının de- diklərindən məlum olur ki, bu kəndlərin hamısı qazlaşdırılıb. Taliş-Baki su kəmərinin hər bir evə su xətti çəkilib.

Kənd küçələrindən keçib çilpaq boz dağlara üz tutanda yol boyu ağırtonlu maşınlar toz-torpaq qoparırdı. Bu da sir deyildi. Melioratorlar burada dəmir-beton kanallar çəkirdilər. Bunun hesabına yaxın ge- ləcək də bu boz çöllərə su ge-

ləcek, min hektarla torpaq əkin döviyyəsinə qatılacaq.

Pambıq sahəsinə çatanda "P-Aqro" MMC-nin direktoru maşını rəngli lafetin yanına sürdü. Qız-gəlinlər pambıq yığirdilər. Səlamlaşib "qollarınız yorulmasın, məhsulunuz bol olsun!" - deyirik. Ortaboylu, təxminən 40-45 yaşlı bir qadın bizə rəf addımlayır: "Xoş gəlmisiniz!" - deyir. M. Muradov bizi onunla tanış edir: "Fərman Qabil Abdullayevinin nümayəndəsidir. Yaxşı işçidir. 210 hektar sahənin ağırlığı onun çiyindədir. Çiyid torpağa səpildəndən bəri həmişə sahələrdə olub. Gübrələnməsini, suvarılmasını, ziyanvericilərə mübarizəni, digər aqrotexniki tədbirləri vaxtında görüblər. Bunun üçün rayon Kənd Təsərrüfatı İdarəsinin, "Aqrolizinq" ASC-nin qapısını döyüb. Bəcəmə zamanı işlədiyi adamların pulunu vaxtında verib. Hər kəs də çalışıb ki, bunun müqabilində daha yaxşı işləsin. Bütün bunların nəticəsində, gördüyünüz kimi bol məhsul yetişdirilmişdir".

Pambıqçı qız-gəlinlər - Sədaqət Abuzərova, Bibinise Za-

liyyə, Biki Səfərova, Biki Cəfərova, Rəsmiyə Gülmaliyyə, Mələhət Dadaşova, Qızıbə Mirzəyeva dolmuş döşüklərini açıb bir-bir sahənin kənarına qoyulmuş qapana yaxınlaşırlar. Natiq Paşayev pambığı çəkir. Rövşən Mirzəyev isə məhsulu lafete boşaldır. Qızlardan hər gün ne qədar pambır topla- dıqlarını soruşuruq. Biri 80, di- gəri 70, başqaları 60 kiloqram cavabını verir.

Sonra məhsulu maşınla yığılacaq sahələrin bir neçəsinə baş çəkirik. "P-Aqro" MMC 37 nəfərlə 1300 hektarda pambıq ekib. Torpaq mü- kiyyəçiləri, fermerlər bəcəmə dövründə bütün texniki vasitələr, kultivator, çiləyici aparatlar, gübrə, lazımı ziyanvericilərə qarşı preparatlarla təmin edilib. Hazırda rayonda "Conder" markalı 5 pambıqyığın maşın, 36 lafet

sonra ağpapaq don geyinmiş sahəyə çatırıq. Günəş şüaları altında parıldayan geniş bir ərazi dənizi xatırladır. Hər yerdə kollar başdan-ayağa açmışdır. M. Muradov sürücü-mexanizatorlar M. Quliyev və C. Abbasovdan soruşur: "Nə vaxt yığımaq olar?" Mexanizatorlar gülməyə başlayır: "Günü sabahlı" - deyirlər. Hər ikisi işə başlamaq üçün vədələşir, bildirirlər ki, pambıqyığın

lanını maşınlarla yığılaq. Xam pambığın yığımında hər tonun qiymətinin 50 manat artırılması hamı kimi S. Mirzəyevanı da sevindirir. Sahədən çıxıb geri qayı- danda sürücü-mexanizatorlar görcəkleri işi götür-qoy edir, "P-Aqro" MMC-nin direktoru ilə məsləhətləşirdilər.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Qobustanda

bir kənd var

Zəngin tarixə malik olan yaşayış məskənlərimiz sırasında Qobustanın da özünəməxsus yeri var. 1990-cı ildə rayon statusu alan bu rayonun ərazisi tarixi abidələrlə də zəngindir.

Bələ ərazilərdən biri Sündü yaylasında yerləşən Ərəbcəbədir. Əvvəlki adı Ərəbcəbəli olub. 1853-cü ildə 50 ailədən ibarət Ərəbcəbəli tayfası Şalbaş adlı ərazidə məskunlaşdığına görə Ərəbcəbə adlandırılıb.

Ərəbcəbə kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi, "Tərəqqi" medalı Solmaz Mehraliyeva söhbət zamanı dedi ki, əhalinin əsas məşğuliyyəti əkinçilik və heyvandarlıqdır. Kəndin 810 hektar əkinə yararlı torpaq sahəsi vardır. Bu il 763 hektarda əkin aparılıb. 331 hektarda buğda, 428 hektarda arpa, 4 hektarda sarmısqa ekilib.

Hazırda kənddə 5 min nəfərə yaxın əhali yaşayır. Kənddə 1 tam orta məktəb, 1 kitabxana, həkim ambulatoriyası, poçt şöbəsi və klub fəaliyyət göstərir. Məminlər iki məsciddə ibadət etmək imkanına malikdirlər.

Kəndin girişində 500 yerlik şadıq evi istifadəyə verilib. Qonşu Xilimilli, Sündü, Təklə-Mirzəbəba, Çuxanlı, Təklə kəndlərindən də gəlib burada toy edirlər.

Ə. SƏLİMOV,
"Azərbaycan"

Tütünçülüyə maraq artıb

Ölkə rəhbərinin ixracönmümlü istehsal, emal və infrastruktur müəssisələrinin yaradılması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində verdiyi tapşırıqlar Zaqatala bəyşində də uğurla yerinə yetirilib. Bələ sahələrdən biri tütünçülükdür. Bu da təbii. Tütün ölkəmizə valyuta gətirən məhsullardandır.

Bölgədə əsasən ətilri və qiymətli "Berley" və "Virçiniya" sortları ekilib becərilir. "Azertütün" MMC tərəfindən əvvəlki illərdə Zaqatala rayonunda istifadəyə verilmiş 60 ədəd odla tütün qurutmaxanası, 5000 kvadratmetr sahəsi olan anbar, 7320 kvadratmetr sahəsi olan müasir texnologiyaya əsaslanan şitilik təsərrüfatları tütün istehsalını artırmağa əlavə imkan yaradıb.

"Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin baş direktoru Kamran Nəbizadə bildirdi ki, ənənəvi sahə olan tütünçülüyn inkişaf etdirilməsi üçün Zaqatala, Qax, Şəki, Balakən ərazisində hərəsində 1 tütün qəbulu məntəqəsi təşkil olunub. Bu il Balakən rayonu ərazisində 60 tütün-qurutma kamerası da quraşdırılıb.

Umumilikdə "Azertütün" MMC tərəfindən 2356 hektar sahədə "Virçiniya" növlü ətilri tütün ekilib. Havaların yağmurlu keçməsi də tütünçülüğ üçün çox səmərəli olub. Məhsul kifayət qədərdir. Gündə hər məntəqədə orta hesabla 60-70 ton yaşıl kütlə qəbul olunur. İndiyədək təxminən ümumilikdə 12 min tona qədər yaşıl kütlə tədarük edilib. İlin sonunadək bu rəqəmin 20 min tona qədər çatacağı gözlənilir.

Müsaibimiz daha sonra dedi ki, cari ildə Zaqatala rayonu üzrə tütün istehsalçısı olan 78 fermerlə müqavilə bağlanıb. 525 hektar sahədə tütün ekilib. Bu da 1500 nəfərə yaxın insanın işlə təmin olunması deməkdir. Zaqatala tütün qəbulu məntəqəsində 150 nəfər, tütün emalı zavodunda 50 nəfərə yaxın insan işləyir. Tütün istehsalçılarının təxminən ilin 8-9 ayı - tütün şitilinin hazırlanması, sahələrə köçürülməsi, bəcəmə, məhsulun derimi və son yarpağınadək tədarük məntəqəsinə təhvil verilməkdə həmin prosesin iştirakçılarıdır. Bölgə sakinlərinin tütünçülüyə artan marağı nəzərə alınaraq tütünqurutma kameralarının sayı da artırılacaq.

Əli SƏLİMOV,
"Azərbaycan"

Qazaxlılar məhsul istehsalını artırmağı qərara almışlar

2018-ci il qazaxlılar üçün uğurlu oldu. Bütün sahələr üzrə yüksək nailiyyətlər əldə edən fermerlər əvvəlki illərin göstəricilərini yeniləyərək aqrar sahədə yeni müvəffəqiyyətlər qazandı. Bələ ki, 2016-cı ildə 16520,6 hektarda, 2017-ci ildə 18694,37 hektarda, 2018-ci ildə isə 20633 hektarda əkin apararaq kənd eməkçiləri gələn il bu rəqəmi 21476 hektara çatdırmağı qarşılarına məqsəd qoymuşlar.

Rayon icra hakimiyyətinin keçirilən yığıncaqda bu bərədə ətrafı söhbət gətmiş, 2019-cu ilin məhsulu üçün qarşıda duran vəzifələr ətrafı müzakirə edilmişdir. Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babaşov rayonda kənd təsərrüfatı sahəsində mövcud vəziyyəti və əldə olunan uğurları təhlil edərək ölkəmizdə aqrar sahənin sürətli inkişafı üçün dövlət başçısının qarşıya qoyduğu vəzifələrdən danışmışdır. Diqqətə çatdırılmışdır ki, indi respublikamızda kənd təsərrüfatının inkişafı üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Fermerlər güzəştli kreditlərlə, lazımı texnika ilə təmin edilmiş, istehsal edilən məhsul üçün dövlət vəsaiti hesabına subsidiyalar ayrılmış, qabaqçıl texnologiyaların tətbiqi məqsədilə kəndlilərə hər cür dəstək verilməmişdir. Məhz bunun nəticəsində ki, torpaq sahibləri kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalını ildən-ile artırır.

bəhrəsini vermişdir. Bu inkişafın ən bariz nümunəsi isə rayonda taxılçılıq sahəsində qazanılan uğurlardır. Əldə olunan məhsuldarlıq onu deməyə əsas verir ki, rayonda kənd təsərrüfatının əsas sahəsi olan taxılçılığa maraq xeyli artmışdır. Dövlət tərəfindən hər cür dəstək görən fermerlər rayonda taxılçılığın inkişafı üçün əllərindən gələni əsirgəməyiblər. Bunu əldə olunan rəqəmlərdən də aydın görmək olar. Bələ ki, ke-

çən il ekilən 11039,8 hektar taxıl sahəsinin 8289,2 hektarını buğda, 2750,6 hektarını isə arpa təşkil etmişdir. 2018-ci ildə isə əkin sahələri genişləndirilərək 12629 hektara çatdırılmışdır ki, bunun da 9102 hektarı buğda, 3527 hektarı arpa olmuşdur. Artıq xeyli vaxtdır ki, rayonda məhsulu yığılmış sahələrdə hazırlıq işlərinə başlanılmışdır. Qərara alınmışdır ki, gələn ilin bol məhsulu üçün 13180 hektar sahədə taxıl sənəpini aparılıb. Ekilən sahələrin 9400 hektarını buğda, 3780 hektarını isə arpa təşkil edəcəkdir.

Hazırda əkin sahələrində 103 ədəd texnika işləyir. Gün ərzində 400-500 hektar sahədə şum aparılır. Əkin işlərinin aqrotexniki qaydalarla həyata keçirilməsi rayonda müxtəssislər tərəfindən nəzarətə götürülmüşdür. Payızlıq əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təmin olunması üçün də qabaqcadan hazırlıq işlərinə başlanılmışdır. Bələ ki, suvarma

kanallarının və arxlarının təmizlənməsi üçün aidiyyəti idarələrin kollektivləri səfərbərliyə alınmışdır. 260 kilometr arx və kanalların təmizlənməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bələ bir əminlik var ki, 2019-cu il də Qazax əkinçiləri üçün uğurlu olacaqdır. Bu nu payız əkini ilə bağlı görü- lən işlər deməyə əsas verir.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Ağstafanın içməli su problemi həll edilir

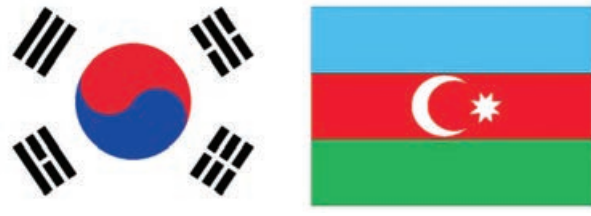
Ağstafada əhalinin keyfiyyətli içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılması dair bir sıra layihələr uğurla icra olunur. Bələ ki, bu yaxınlarda rayon mərkəzini içməli su ilə təchiz edən Həsənsu kəndi və Vurğun qəsəbəsi ərazilərində 6 ədəd subartezian quyusunun istifadəyə verilməsi bu sahədə olan çətinlikləri qismən aradan qaldırır.

Bundan başqa, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq Ağstafa rayonunda əhalinin daha təmiz və ekoloji cəhətdən təmiz içməli su ilə təmin olunması məqsədilə Vurğun qəsəbəsi ərazisində ən müasir təmizləyici qurğu kompleksinin inşası da bu istiqamətdə başlanan işlərin davamıdır. Burada bir su anbarı, bir nasosxana binasının tikintisi başa çatdırılmışdır. Hazırda təmizləyici qurğunun quraşdırılması və idarəetmə binalarında montaj işləri davam etdirilir.

Rayon sakinlərinin ekoloji təmiz su ilə təminatında mühüm əhəmiyyət daşıyacaq təmizləyici qurğuda görülen işlərə rayon rəhbərliyi tərəfindən ciddi nəzarət edilir. Artıq suyun kimyəvi və bakteriooloji tərkibinin yoxlanılması üçün laboratoriyada, şəhər ərazisinə suyun təzyiqlə ötürülməsi üçün nasosxanada, həmçinin su anbarlarında və suyun verilməsinin mərkəzində idarə olunması üçün "Skada" qurğusunun quraşdırılmasında işlər başa çatdırılmışdır. Ağstafa rayonu üçün həyati əhəmiyyət daşıyan təmizləyici qurğunun yaxın vaxtlarda istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Koreya-Azərbaycan İkitərəfli Əməkdaşlıq Tədbiri

Koreya Respublikası Səfirliyinin Ticarət Şöbəsi - Koreya Ticarət və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyi (KOTRA) 24 oktyabr 2018-ci il tarixində Hyatt Regency Baku hotelinin "Quba" zalında keçiriləcək Koreya-Azərbaycan İkitərəfli Əməkdaşlıq Tədbiri barədə Sizə məlumat verməkdən məmnundur.

Tədbirdə müxtəlif sahələrdə ixtisaslaşmış 8 Koreya şirkəti iştirak edəcək.

İştirakçı Şirkətlər Aşağıdakılardır:

DMETEC Co.,Ltd	Stomatoloji avadanlıqlar
SJ Global Co.,LTD	Estetik avadanlıqlar
Daeun medical Co.,LTD	Yataq yaraları üçün müalicə vasitələri
Taehwan Automation Co.,LTD	Kofe üyüdən, qızardan avadanlıqlar
IN-TECH Co.,Ltd	Yiv kəsicisi və dəşici alət ucluqları, ölçü alətləri
LK HITECH Co.,LTD	Avtomobil lampaları üçün kabel
PURECOSLAB Co.,LTD	Kosmetik vasitələr
EUNSUNG SHAFT Co.,LTD	Yük avtomobilləri üçün hidravlik silindrlər

Nəzərinizə çatdırmaq istəyirik ki, tədbir B2B formatında keçiriləcək. Tədbirdə iştirak etmək istəyən şəxslər aşağıdakı nömrələrdən Koreya Ticarət və İnvestisiyaların Təşviqi Agentliyinə (KOTRA) zəng edərək ətraflı məlumat əldə edə bilərlər.

KOTRA - Korea Business Center, Baku
Commercial Section of the Embassy of the Republic of Korea
12 B. Bagirova str., Maryam Plaza, office 304
Tel: (+994 12) 436 75 60 / 61
Fax: (+994 12) 436 75 62
Mob: (+994 51) 826 77 85

Sosial mövzuda maarifləndirici tədbirlərin təşkili işlərinin satin alınması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu açıq tenderə dəvət edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir:
LOT 1 Sosial mövzuda maarifləndirici tədbirlərin təşkili işlərinin satın alınması;

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tədbirdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, H. Zərdabi pr. 80 (Əlaqələndirici Şəxs Tender komissiyası (012) 434-05-20) ünvanından ala bilərlər.

İştirak haqqı: LOT 1: 100 (yüz) manat
Satın alan təşkilat: Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
VÖEN: 1300050781

Bank : Dövlət Xəzinedarlığı Agentliyi
KOD: 210005

MÜXBİR HESABI: AZ41NABZ0136010000000003944

VÖEN: 1401555071

SWIFT: BIK CTREAZ22

H/HESABI: AZ46CTRE00000000000007018504

Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu - 142319

Büdcə səviyyəsinin kodu-4

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
2. Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

3. Tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
4. Tender təklifi dəyərini 2 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
5. Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
6. İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
7. İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
8. İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
9. İddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları;
10. Digər sənədlər.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **5 noyabr 2018-ci il saat 17:00-a qədər**, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə **15 noyabr 2018-ci il saat 17:00-a qədər Bakı şəhəri, H. Zərdabi pr. 80** ünvanına təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri **16 noyabr 2018-ci il saat 11:00-da Bakı şəhəri, H. Zərdabi pr. 80** ünvanında açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri təkliflərin açılışında iştirak edə bilərlər.

TENDER KOMİSSİYASI

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi "Əlilliyi olan şəxslərin və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara diqqət və qayğının artırılması məqsədi ilə təbliğat kampaniyasının təşkili" adlı təkrar müsabiqə keçirir.

Müsabiqədə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur.

Maraqlanan təşkilatlar müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığını əldə etmək üçün Bakı şəhəri, H. B. Zərdabi pr. 80 ünvanına yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak edən təşkilatların təklifləri H. B. Zərdabi pr. 80 ünvanına 15 oktyabr 2018-ci il saat 17:00-dan gec olmayaraq təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır.

Müsabiqə 16 oktyabr 2018-ci il saat 11:00-da Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunda keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 434-05-20

Müsabiqə komissiyası

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri sutka ərzində atəşkəs rejimini 30 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 30 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdik ki, Ermənistanın Noyemberyan rayonunun Voskevan kəndində, İcevan rayonunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayrım, Məzəm, Qızılhacılı kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Qaravəli kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyax, Çiləburt, Ağdam rayonunun Şıxlar, Baş Qorvənd, Xocavənd rayonunun Kurapatkino, Füzuli rayonunun Qorvənd, Qaraxanbəyli, Kürdilər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

Almaniyadan daha 20-yə yaxın əfqan deportasiya olundu

Dünya Almaniyadan deportasiya olunmuş əfqanların təyarişi Əfqanıstanın paytaxtı Kabilin hava limanına enmişdir. Təyariyə 20-yə yaxın əfqan olmuşdur. Bu barədə "Alman dalgası" radiostansiyası xəbər verir.

Bu, 2016-cı ilin dekabrından bəri əfqanların Almaniyadan 17-ci deportasiyasıdır. Əvvəlki reyslər zamanı 366 əfqanıstanlı kişi vətəninə qaytarılmışdır. İyulun əvvəlində 69 nəfər deportasiya olunduqdan sonra əfqanlardan biri Kabilə intihar etmişdir.

Bu deportasiyalar mübahisələrə səbəb olur. Çünki Əfqanıstanda "Taliban" hərəkatı və İSİD qruplaşması ilə müharibə güclənir. Hərbi mənbələrin bildirdiyinə görə, ölkədə hər gün döyüşlər və terror aktları nəticəsində güc strukturlarının təxminən 35 əməkdaşı həlak olur.

BMT-nin məlumatına görə, cari ilin ilk altı ayında Əfqanıstanda dinc əhali arasında qurbanların sayı təxminən 1700 nəfərə çatmışdır.

Sulavesidə vulkan püskürdü

Dağdıcı zəlzələ və sunamidən zərər çəkmiş İndoneziyanın Sulavesi adasında dünən vulkan püskürməsi başlanmışdır. Bu barədə TASS agentliyi xəbər verir.

1800 metr hündürlüyündə olan Soputan vulkanı dörd kilometrə qədər kül püskürür. Dağıntılar və qurbanlar barədə məlumat yoxdur. Vulkan külü hələ ki hava nəqliyyatı üçün təhlükə yaratmır.

Soputan beş gün əvvəl zəlzələ və sunamidən zərər çəkmiş regionun bir neçə yüz kilometrliyində yerləşir. İndiyədək bu təbii fəlakət nəticəsində 1400-dən çox adam həlak olmuşdur. İndoneziya Sakit okean alov halqası zonasında yerləşir. Bu, Yer üzündə ən aktiv seysmik zonadır. Orada tez-tez zəlzələlər baş verir. İndoneziya aktiv vulkanların sayına görə dünyada birinci yerdədir.

"Bakı Metropoliteni" QSC Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Xocavənd qəsəbəsində "Xocavənd" sağlamlıq mərkəzinin daxili su təchizatı, havalandırma, istilik şəbəkəsi və qazaxanının daxili mexaniki avadanlığının quraşdırılması işlərinin satın alınması üzrə AÇIQ TENDER ELAN EDİR

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, M. Rəfiili küçəsi 20-dən, (Əlaqələndirici Şəxs: Zakir Hacıyev telefon: 490-00-91) ala bilərlər.

LOT-1. Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Xocavənd qəsəbəsində "Xocavənd" sağlamlıq mərkəzinin daxili su təchizatı, havalandırma, istilik şəbəkəsi və qazaxanının daxili mexaniki avadanlığının quraşdırılması işlərinin satın alınması.

İştirak haqqı - 250 manat

Hesabın adı: BAKI METROPOLİTENİ QSC

Hesab nömrəsi (IBAN): AZ98AZRT38050019440010268002 AZN

VÖEN 1402871431

Bank adı: AZƏR TÜRKBANK ASC (Mərkəz filialı)

Kod: 501361

VÖEN: 9900006111

Müxbir hesabı: AZ02NABZ01350100000000022944

SWIFT BIK: AZRTAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 40 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 2%-i həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 70 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq idarə lisenziyalarının olması

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 29 oktyabr 2018-ci il saat 18:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 06 noyabr 2018-ci il saat 17:00-a qədər, Bakı şəhəri, M. Rəfiili küçəsi 20, ünvanına "İcraçı Nazarət, karguzarlıq və Təsərrüfat İşləri" şöbəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 07 noyabr 2018-ci il saat 15:30-da yuxarıda göstərilən ünvanında açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

TENDER KOMİSSİYASI

Sentyabrda "ASAN xidmət" vasitəsi ilə "Azərişiq" ASC-yə 24 minə yaxın müraciət edilib

"Azərişiq" ASC-nin "ASAN xidmət" vasitəsi ilə abonentlərə göstərdiyi xidmətlərə səhmdar cəmiyyətin elektron xəritəsinin inteqrasiya edilməsi sentyabr ayında edilən müraciətlərin sayının nəzərə cəsarət dərəcəsi artmasına səbəb olub. Belə ki, artıq elektron xəritə vasitəsi ilə əhali və qeyri-əhali abonentlərin elektrik şəbəkəsinə qoşulması prosesi daha da asanlaşıb. İndi "ASAN kommunal" və "ASAN xidmət" mərkəzinə müraciət daxil olan kimi əraziyə getmədən, yerində elektron xəritədə dərhal evin, yaxud obyektin məkanı, ona ən yaxın məsafədəki güclü mənbəyi müəyyənləşdirilir və qoşulma haqqı ödənilməklə sənədləşdirilmə işi daha tez formada həyata keçirilir.

Bu səbəbdəndir ki, "Azərişiq" ASC-nin göstərdiyi 13 xidmət arasında xüsusən əhəmiyyət daşıyan 150 kVt-a qədər sahibkarlıq ob-

yektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması üçün 282 sahibkar, evinə, bağına və ya həyətinə işıq çəkdirmək üçün isə 4084 vətəndaş müraciət edib. İstehlakçıların balansında olan elektrik şəbəkələrinə və avadanlıqlarına texniki xidmətin göstərilməsi üçün 331 sahibkar "ASAN xidmət" mərkəzlərinə üz tutub.

Nəticədə sentyabr ayında digər 10 xidmət də daxil olmaqla 13 xidmət üzrə "Azərişiq" ASC-yə "ASAN xidmət" mərkəzləri vasitəsi ilə 24 minə yaxın müraciət daxil olub. Sənədlərdə uyğunsuzluq və bu kimi hallar istisna olmaqla müraciətlərin əksəriyyəti icra edilib.

"Azərbaycan"

B İ L D İ R İ Ş

"Azərişiq" ASC tərəfindən 22.08.2018-ci il tarixində İnformasiya və Kommunikasiya Texnologiyaları mallarının satın alınması məqsədilə elan edilmiş açıq tender üzrə iddiaçıların sayı yetərincə olmadığı üçün Tender komissiyasının qərarı ilə tender sənədlərinin qəbulu 11 oktyabr 2018-ci il saat 16:00 tarixinə, tender təkliflərinin qəbulu 18 oktyabr 2018-ci il saat 16:00 tarixinə, zərflərinin açılışı 19 oktyabr saat 16:00-a qədər uzadılıb.

"Azercell" Beyləqanda yeni eksklüziv mağazasını açdı

Yeni mağazadan Smartfon alan hər bir müştəri
"Azercell"dən 150 AZN hədiyyə qazanacaq

Ölkəmizdə innovativ müştəri xidmətləri modelini quran və həyata keçirməkdə davam edən, hər zaman abunəçilərinə daha rahat və keyfiyyətli xidmət təqdim etməyi hədəfləyən "Azercell Telekom" MMC Beyləqanda yeni eksklüziv mağazasının açılışını edib.

Oktyabrın 3-dən etibarən "Azercell" Sərdar İmrəliyev küç., 265 ünvanında yerləşən yeni konseptli mağazasını Beyləqan şəhərində yaşayan abunəçilərinin ixtiyarına verib. Mağazanın açılışı ilə əlaqədar "Azercell" bütün müştəriləri üçün yeni Smartfon kampaniyasını da təqdim edir. Belə ki, 03 oktyabr 2018-ci il tarixindən ilk 7 gün ərzində Beyləqan Eksklüziv mağazasından yeni Smartfon alan hər bir müştəri "Azercell" nömrəsinin balansına

dəniziq və internet istifadəsi üçün 150 AZN hədiyyə qazanacaq.

Məlumat üçün bildirik ki, yeni mağaza abunəçilərə yüksək standartlara uyğun xidmət göstərmək üçün bütün şərait və ən müasir avadanlıqla təmin olunub. Mağazada abunəçilər peşəkar satış mütəxəssislərdən istədiyi məhsul haqda məlumat ala, onu sınaqdan keçirə bilərlər, gündəlik istifadələri üçün müxtəlif cihazlar (MiFi, USB modem və s.), aksesuarlar əldə edə, mobil telefonları kredit və nağd şəkildə ala bilərlər. Abunəçilər burada həmçinin şirkətin müştəri xidmətləri mərkəzlərində təqdim olunan bir çox əməliyyatları da icra edə bilərlər.

"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

İlqar Fərzəliyev və Milli Məclis Aparatı Dövlət qulluğu və kadr məsələləri şöbəsinin əməkdaşları Milli Məclisin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Rəfael Qafarova atası

İBRAHİM QAFAROVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Tibb Universiteti II mamalıq-ginekologiya kafedrasının əməkdaşları kafedranın assistenti Gültəkin Cavadovaya qardaşı

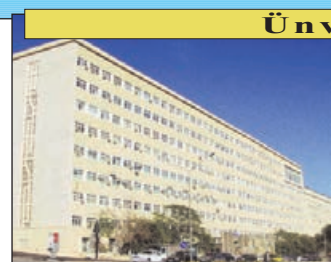
AZAD RAFIQ OĞLU ƏLƏKBƏROVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan"

BAŞ REDAKTOR

**Bəxtiyar
SADIQOV**

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az_reklam@azeronline.com
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
538-97-96,
Məsuliyyətli - 539-43-23,
Məsuliyyətli müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,
539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60,
Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Mühasibat - 539-59-33,
Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığıb səhifələndirib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
sünlənilənlərlə bərabər,
dərəcə üçün göndərilən digər
yazılarda fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əyləmələrə cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 8406
Sifariş 2875